

bb 84. fogadás a német demokratikus köztársaság nagykövetségénél
t fe/gg vm sr 1962. február 15.

wilhelm meißner, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete csütörtökön este fogadást adott a hazánkban vendégszerelő gustav schmahl hegedűművész és herbert kaliga zongoraművész tiszteletére. a fogadáson megjelent puja frigyes külügyminiszter-helyettes, rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke és zenei életünk számos képviselője. jelen volt a diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja.

a német művészek az est során beethoven, brahms és hindemith műveket adtak elő, amelyet a jelenlevők tetszéssel fogadtak./mti/

bb 85. aktiva értekezlet az mszmp központi bizottságának székházában

i sr/vl 1962. február 15.

az mszmp központi bizottságának székházában csütörtökön aktiva értekezletre jött össze az a többszáz pártmunkás - üzemi, intézményi, hivatali dolgozó - aki néhány hónapon át önkéntes politikai munkát végzett gyengébb termelőszövetkezetekben.

az aktivisták tevékenységét feren lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára értékelte.

a pártmunkások értekezletén résztvevő és felszólalt kádár jános, az mszmp politikai bizottságának első titkára is.
/mti/

- v e g e -

22.17

- 50 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 160-490, 350-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1962. február 16.

bb. 1. kulturális egyezményt kötött az eötvös egyetem és a liegei egyetem

i bc/tr/gg/sr

1962. február 16.

az eötvös loránd tudományegyetem nemzetközi kapcsolatai tovább bővültek: kulturális egyezményt kötött a liegei egyetemmel. a bukaresti parnon egyetem és a leningrádi zsdanov egyetem után a liegei a harmadik külföldi egyetem, amellyel egyezmény alapján áll kapcsolatban a budapesti tudományegyetem. ezenkívül az eötvös egyetem egyik fakultása, az állam- és jogtudományi kar a múlt év őszén a prágai károly egyetem jogi karával kötött együttműködési megállapodást.

a legújabb egyezmény alapján évenként két-két professzor látogat el kölcsönösen legalább tíz napra a budapesti, illetve a liegei egyetemre, ahol előadásokat tart, kollokviumokon vesz részt, tudományos tapasztalatokat ismertet, ezenkívül kölcsönösen két-két nem professzori oktatót is cserélnek évente négy-hat heti időtartamra, az egyetemek az egyezmény alapján kicserélik hivatalos kiadványaikat is. /mti/

bb. 2. augusztus 20-ig korszerűsítik a közvilágítást a népköztársaság utjának külső szakaszán - tervezik az erzsébet hid környékének modern világítását

i nbj/gg/gg/vg

1962. február 16.

a fénycsövekkel és higanyizzólámpákkal világított budapesten még akadnak sötét foltok, s ezek közt az egyik a népköztársaság utjának külső szakasza. az idén ezen a részen is, a november 7. tértől a hősök teréig, korszerűsítik a közvilágítást, s a munkálatokat - ha az eka, az elektromos készülékek és anyagok gyára is segít, amire minden remény megvan - augusztus 20-ra befejezik. itt is olyan lámpák ontják a fényt, ugyanolyan típusu kandeláberek lesznek, mint a bajcsy-zsilinszky út - november 7. tér között, csupán a köröndön alkalmaznak újszerű megoldást. fényrőzsákkal világítják meg a teret, amelyek segítségével este, éjjel is jól érzékesülhetnek, a szobrok.

a másik sötét folt az erzsébet hid pesti és budai hídfőjének környéke, s a hozzásimuló duna-part. ennek a városnegyednek és a hidnak megvilágítása különleges megoldásokat követel. a budai oldalon gondoskodni kell a felüljáró hidak jó látási viszonyairól is. a közvilágítás korszerűsítésére külön terv készül, amelyen már dolgoznak. szó van arról, hogy tabán alsó részén, a felüljáró hidaknál magas - körülbelül 30-35 méteres - kandelábereket emelnek, amelyek szinte fényfüggönyt vonnak az utvonalakra. a tervek kidolgozása több hónapot igényel. mti/

- 1 -

bb 3. a létrás-emberek szárai dolgoznak a budahegyvidéki gyümölcsösökben

i n./vm ká

1962. február 15.

a budahegyvidéki nagy gyümölcsösökben a héten megkezdődött a fák ápolása. 11 természetvédelmi kertészeti vonultak ki a kertekbe, létrás-emberek szárai dolgoznak a gyümölcsösökben. a hosszú keskeny létrákról a fákat metszik, tisztogatják. a metszés után a lehullott faágakat összegyűjtik. kévékbe kötözik, hogy virágzás idején, fagyveszélykor ezeket a nedves kévéket meggyújtva, sűrű füsttel akadályozzák meg a talaj hideg, káros kisugárzását. a természetvédelmi szervezetekben a gyümölcsstermesztésben szakképzett agronómusok irányítják és ellenőrzik a munkát./mti/

- . . -

bb 4. a tit józsefattila szabad egyetem

i hi/sze vm sr

1962. február 16.

titkársága közli, hogy a kossuth klubban február 17-én, szombaton délután 6 órai kezdettel dr. oroszlán zoltán tanszékvezető egyetemi tanár művészeti hamisítványok címmel vetített képekkel kísért előadást tart a szabadegyetem hallgatói részére. az előadást 18-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a nagyközönség számára megismétlik a kossuth klubban./nyolcadik kerület, muzeum u.7./mti/

- . . -

bb 5. kisüzemeket terveznek, készítenek exportra a kisipari szövetkezetek

i sz/tr vm vg

1962. február 16.

a kisipari szövetkezetek ezévből csaknem másfél milliárd forint értékű terméket adnak át a külkereskedelmi vállalatoknak. export-cikkeik között tízezerféle készítmény található, amelyek 70 országba jutnak el. ebben az évben újabb 200féle termékkel gyarapítják az áruválasztékot. készítenek exportra komplex generátort, műanyagformázó gépet, betonszilárdságvizsgálót és számos más mászt.

a szövetkezetek tavaly a közel-keleti piac megrendelésére megkezdtek különböző kisüzemek tervezését és berendezéseinek készítését. a szövetkezetek számára ez azért is „kézenfekvő”, feladat, mert maguk is ilyen kisüzemekben dolgoznak, saját műhelyeik részére is sok gépi berendezést önállóan terveznek, gyártanak, vállalkoznak a szövetkezetek külföldre készített berendezések helyszíni felszerelésére, az ottani munkások tanítására is. most rugósalátét-gyár lággyártó és golyóscsapágy-javító üzemek berendezéseit készítik jugoszláv, kubai, indiai és lengyel megrendelésre./mti/

- 2 -

bb 6. erősödő tömegkapcsolatok, javuló ügyintézés - százezer fölött a budapesti tanácsok társadalmi munkásainak száma

i zs/tr vm sr

1962. február 16.

a főváros lakossága egyre tevékenyebben kapcsolódik be a közösség ügyeinek intézésébe, s mind nagyobb részt kér és vállal a tanácsok munkájából. a „társadalmi”, ügyintézők száma ezévből meghaladta a 100 ezret, s a tervek szerint a kerületekben ismét sokszáz választót vonnak be a szakigazgatási szervek mindennapi munkájába.

a lakóbizottságok - amelyekben mintegy 84.000-en dolgoznak - az elmúlt hónapokban sok ötletes kezdeményezésre, követésre méltó mozgalommal segítették a tanácsokat. a belvárosban például megszervezték mintegy 90 lakóépület rendszeres tisztántartását, közös takarítását. a hetedik kerületben ma már több mint 300 gyermek-lakóbizottság működik, a ferencvárosban, erzsébeten és több más kerületben pedig a lakóbizottságok vállalták: házi „szakköröket”, tanulócsoporthat, játékos foglalkozásokat szerveznek a napközben otthon tartózkodó gyerekeknek.

a kerületekben azt tervezik, hogy az ügyintézés gyorsítására, javítására bevonják a lakókat a szabálysértési ügyek elbírálásába is. úbudán a közelmúltban már ki is próbálták az ujszerű szabálysértési ügyintézés - a tárgyalásokat maguk az érdekelt lakók, lakóbizottságok és körzeti tanácsstagok vezették - s a harmadik kerületi jó tapasztalatok felhasználásával már a közeljövőben több kerületben kipróbálják a kisebb vétségek, kihágások társadalmi elbírálását.

szép sikerral, jó eredménnyel dolgoznak a tanácsosztályok mellett működő különböző állandó bizottságok és albizottságok. a bizottságok vizsgálataiban, közérdekű ellenőrzéseiben, javaslatok kidolgozásában a sokszáz tanácsstag mellett csaknem tízezer aktivista vesz részt.

a tanácsosztály és a lakosság közötti kapcsolatok erősödését bizonyítja az is, hogy a tanácsstagok az elmúlt hónapokban több mint négyezer olyan közérdekű javaslatot továbbítottak a szakigazgatási szervekhez, amelyeknek megvalósítását már ezévből első felében programba vették a tanácsok./mti/

- . . -
- 3 -

8.25

9.50

keu

bb 7. a takarékos iskolások félévi, bizonyítvánva: több mint negyven és félmillió forint

i kf/kf vm vg

1962. február 1.

az iskolai takarékosági mozgalomban a fővárosban 458, vidéken 5 693, összesen 6 151 iskola tanulói vesznek részt, számszerint 1 635 877-en. az idei tanévben 83 241 azoknak a diákoknak a száma, akik növelték a múlt évben is rendszeresen takarékoskodók számát.

a félévi tanulmányi eredmények számbavétele után az országos takarékpénztár is kiállította a takarékos diákok félévi „bizonyítványát”, az ország iskolásai javítottak tavalyi osztályzatukon, s a félévben jelesre vizsgáltak: 40 659 000 forintot takarítottak meg, három és félmillióval többet, mint az elmúlt iskolai év első felében./mti/

- . -

bb 8. a közös kukorica-vetésterület minden holdjára hibridmag kerül

vid ká/j vm

1962. február 16.

február második felében a tavaszi készülődés jegyében telnek a napok szolnok megye termelőszövetkezeteiben. a tavaszi munkákhoz szükséges eszközök, gépek rendbehozatala mellett megkezdődött a vetőmagcsere is: összesen mintegy 270 vagonnyi magot készítenek elő a következő hónapok nagy munkájához. a terményforgalmi vállalat telepeiről a legnagyobb mennyiségben hibrid-kukorica vetőmagot szállítanak el a szövetkezetek. összesen 156 vagonnyi kukoricára nyújtották be igényüket, ami azt jelenti, hogy a közös vetésterületen csak hibridmag kerül a földbe. árpából a 40 vagonnyi vetőmag kiszállítása már megkezdődött, aprómagvakból pedig február végén veszik át az első szállítmányokat a közös gazdaságok./mti/

8.29
9.50

PK

- . -
- 4 -

bb 9. detektívregények helyett - fantasztikus könyvek, izgalmas történelmi munkák - nyolc kalandos regény 280.000 példányban - a móra ferenc kiadónál megjelenő kalandos ifjúsági könyvek

i v/gg vm sr

1962. február 16.

már több mint egy évtizede eltűntek a könyvesboltokból, az antikváriumokból a sárgafedélű kis füzetecskék, a detektívregények, amelyek hamis eszményképeket, durva példaképeket, s egy csomó gonosz ötletet adtak olvasóinknak, főleg a fiataloknak. a ponyva helyett a magyar könyvkiadók, izgalmas utleírásokat, színvonalas kalandregényeket, érdekes történelmi munkákat adtak az ifju olvasók kezébe. a móra ferenc könyvkiadó csupán az elmúlt esztendőben 15 ilyen könyvet jelentetett meg, összesen mintegy 350.000 példányban. nagy sikere volt két fantasztikus könyvnek: csernai zoltán: titok

világ tetején és fekete gyula: a kék sziget című regényének. érdekes olvasmány volt murányi-kovács endre: a kalóz lánya, szentiványi jenő: a görög gálya titka, luskac: a tajgavadász hagyatéka és mágge: a kalóz című munkája. tetszetek az ifju olvasóknak a kalandosan megírt történelmi munkák: hunyady józsef pepito, németh imre: a bibortenger partján és murányi-kovács endre: garibaldi do-bosa című könyve is.

a gazdag választék és a nagy példányszám ellenére sem tudják a fiatalok igényeit kielégíteni. az elmúlt évben többtíz-ezres példányszámban megjelenő kalandos könyvek közül ma már alig egy-egy található a könyvesboltokban. a móra ferenc könyvkiadó éppen ezért úgy állította össze idei tervét, hogy a fiatal olvasók „kalandkereső érdeklődését, kielégítsék. 1962. első felében - előreláthatólag - nyolc érdekes ifjúsági regény lát napvilágot. mintegy 280.000 példányban. sikerre számíthat földés péter az ibolyaszínű fény című fantasztikus regénye, klusancev: irány! a hold című munkája. bizonyára örömmel olvassák majd a fiatalok meinck: marco pólo kalandjainak második kötetét és a cooper-sorozat következő könyvét, a nyomkeresőt, amely 85.000 példányban lát napvilágot.

az ifjúsági kiskönyvtár sorozatban adják ki nyeggo: óriások szigete, zsitkov: kalandos történetek című könyvét és szentiványi jenő: a kőbaltás ember című munkáját. s nem lehet kihagyni a felsorolásból a verne regényeket sem, amelyek közül a hódító robur jelenik majd meg 50.000 példányban./mti/

8.34
9.50

PK

- . -
- 5 -

bb. 10. hogyan alakult ki a bolygók légköre? - Lehetséges, hogy előbb utóbb a vénuszon is megjelenik az élet

i tz/gk/gy/vg

1962. február 16.

amióta a nem nagyon távoli jövő reális lehetőségei közé került a bolygóközi utazás, egyre sürgetőbbé válik a testvér-bolygók légkörének megismerése és az esetleges későbbi változások előrelátása.

a bolygók eredetileg nagyjából egyforma, főleg ammóniából, metánból és vízgőzből álló légkörében az elmúlt évmilliárdok alatt jelentős változások következtek be, egyrészt anyagtömegük, másrészt a naptól számított távolságuk különbözősége folytán. a kisebb tömegű bolygók kisebb gravitációs összetartó ereje a légkör könnyű molekuláit nehezebben tudta „rabságában tartani”, mint a nagyobbak nagyobb gravitációja. ugyanakkor mindig a naphoz legközelebb levő bolygókon érvényesülnek legerősebben a nap sugárzásának kémiai és hőhatásai. a vegyi hatások pedig a légkör ammóniatartalmából nitrogént, a metánból széndioxidot állítottak elő, a hőhatás pedig felgyorsította a légkörben száguldozó molekulákat, úgyhogy azok viszonylag könnyen megszökhettek a bolygó szilárd tömegétől.

a naphoz legközelebb levő és ráadásul igen kicsiny merkurnak ezért nincs már légköre. a vénuszon a vegyi átalakulás megtörtént, de nagyobb naptávolsága és nagyobb tömege folytán légkörének tekintélyes részét megtarthatta. földünk körül az eredeti légkörből először ugyancsak gazdag széndioxid- és nitrogéntartalmú levegőtenger alakult ki, de azután közbelépett az élet. a növények a széndioxid nagy részét elnyelték és helyette oxigént állítottak elő. a viszonylag nagyobb gravitáció és az oxigén nagyobb fajsúlya azután megakadályozta a föld légkörének megszökését. a mars még távolabb van a naptól, tehát a sugárzás hatása gyengébben érvényesülhetett, tömege viszont igen kicsiny. így azután van valami légköre, de jóval kisebb, mint a földnek. az óriási külső bolygók gravitációja rendkívül erős, a nagy távolság miatt a nap sugárzásából is viszonylag kevés jut a felületükre, ott tehát igen nagy légtömegek vannak, de összetételük alig különbözik az eredetitől: levegőjük ma is főleg metánból, ammóniából és csekély vízgőzből áll.

/folyt. köv./
8.50

- 6 -

bb. 10./ hogyan alakult ki.... 1. folyt./ gy

ez a helyzet most már megközelítőleg véglegesnek tekinthető. a gravitáció ugyan a naprendszer kialakulása óta feltehetőleg folyamatosan csökken, tehát mód lenne a bolygók légkörének megszökésére, viszont ugyanebből az okból a bolygók bár lassan, de egyre távolodnak a naptól, tehát csökken a sugárzásnak a molekulák távozását elősegítő hőhatása is.

így a jövő évmilliárdokban a bolygók légkörének lényeges változása alig várható. legfeljebb a vénusznál tételezhető fel, hogy amint távolodik a naptól, a megváltozott hőmérsékleti viszonyok már lehetővé teszik az élet megjelenését, és akkor az esthajnalcsillag néhány milliárd éves késéssel esetleg átveteti a föld szerepét az élet fenntartásában. /mti/

bb. 14. huszonötmillió tojás a békés megyei háztáji gazdaságokból

vid j/gy/ká

áoyé. február 16.

békés megye termelőszövetkezeti városaiban, községeiben, különösen a tányavilágban, a termelőszövetkezeti asszonyok - régi szokásokhoz híven - százával nevelnek baromfit, víziszárnyast, s egyre többen foglalkoznak pulykatenyésztéssel is. az értékesítésre szerződést kötnek a földművesszövetkezettel, hogy a piacra járással ne kelljen időt pazarolni. a dobozi termelőszövetkezeti asszonyok eddig félmillió tojás értékesítésére szerződtek, a csanádapácai háziasszonyok pedig négy és félezer víziszárnyas, több vagon baromfi és 230 000 tojás eladására vállalkoztak. a földművesszövetkezetek egyébként 25 millió tojás és 300 vagon baromfi felvásárlására készülnek a háztáji gazdaságokból. ugyanakkor naposbaromfival és kiskacsákkal segítik a tenyésztőket: ezévben 1 200 000 naposcsibét és 200 000 naposkacsát adnak a háziasszonyoknak. /mti/

bb. 17. érdekes találkozások klubja,, kecskeméten

vid ke/gy/fm

1962. február 16.

a kecskeméti városi művelődési otthonban „érdekes találkozások klubja,, címmel előadásorozatot indítanak. a klubban közismert művészek, kutatók, tudósok, világot járt emberek riporterekkel való beszélgetés formájában tartanak majd előadásokat. az első előadásra a tervek szerint február végén kerül sor, amikor baktay ervin tudós és utazó a régi és a mai india életét ismerteti. a következő előadásra kárpáti rudolf olimpiai bajnokot hívták meg. /mti/

8.55

- 7 -

bb 11. elkészült veszprém megye teljes talajtérképe - 751 dunántúli község határában folytatnak táj kutatást a keszthelyi mezőgazdasági akadémia szakemberei

vid ká/j vm

1962. február 16.

a keszthelyi mezőgazdasági akadémia üzemgazdasági osztály veszprém, zala és somogy megyében, továbbá vas megye három járásában, összesen 751 község csaknem 3 millió katasztrális hold kiterjedésű határában kezdte meg a táj kutatást. a kutatók a rendelkezésre álló adatokat saját helyszíni vizsgálataik tapasztalataival egészítik ki. munkájukat az országos meteorológiai intézet, a vizsgádzalkodási kutató intézet és a gépállomási laboratóriumok szakemberei is támogatják. a kutatók a helyszíni szemlék alkalmával megismerik a talajadottságokat, az ottani agrotechnikai módszereket és termelési szokásokat. ezek figyelembe vételével készítik el a község mezőgazdaságának fejlesztésére vonatkozó tervjavaslatokat s jól áttekinthető talajhasználati térképeket adnak a helyi szakembereknek. a térképeken megjelölik hol, milyen növényeket lehet a legeredményesebben termesztetni. a javaslatokban megszabják a helyes üzemarányokat, részletesen kidolgozzák a munkaerő, a talaj-erő és a takarmánygazdálkodás mérlegét. a táj kutatási tapasztalatok a jövő nagyüzemeknek segítséget nyújtanak a táblásításnál, a majorhelyek kijelölésénél, a talajjavítás és talajművelés legjobb módszereinek kialakításánál, a különböző típusú gépek helyes megválasztásánál, a szakosított termelés és a távlati tervek kidolgozásánál. a mezőgazdasági tervező vállalat a táj kutatási munkára alapozva készítette el a keszthelyi járás távlati üzemrendezési terveit. sármellék tsz-községben a táj kutatás eredményét használják fel a lapterület lecsapolásánál.

a táj kutatás az elmúlt év végéig többszáz községben fejeződött be, s a kutatók elkészítették veszprém megye teljes talajtérképét. az idén somogy megyében, továbbá vas és zala megye több járásában fejeződik be a munka, elkészülnek a termelés legcélszerűbb irányát megjelölő tájgazdálkodási térképek./mti/

9.26

- 8 -

bb 12. négy pécsi író könyve jelenik meg

vid fm/ke vm fm

1962. február 16.

az idén négy pécsi író jelentkezik önálló kötettel a nyilvánosság előtt. pákolitz istvánnak és arató károlynak verses kötetei, bartha bulcsunak novelláskötete, thiery árpádnak pedig kisregénye jelenik meg./mti/

- . -

bb 13. háromszáz személyes kollégiumot kap az idén a pécsi pedagógiai főiskola - megkezdődik az építkezés szegeden és sárospatakon is

1 sb/tr vm vg

1962. február 16.

a művelődésügyi beruházási vállalat a főiskolás fiatalok elhelyezésére három új kollégium építését tervezi. a pécsi pedagógiai főiskola hallgatói már az idén beköltözhetnek 300 személyes új kollégiumukba. szépen berendezett négyágyas szobák fogadják majd a fiatalokat és az új épületben politechnikai műhelyeket is felszerelnek. a tavasszal szegeden és a nyár végén a sárospataki főiskolánál is megkezdődik a munka, s a pécsi tervrajzok alapján ugyancsak 300-300 személyes kollégiumot építenek./mti/

- . -

bb 15. az idén több mint 48 millió forintot költenek községfejlesztésre vas megyében

vid fm/ke vm fm

1962. február 16.

vas megyében az idén több mint 48 millió forintot irányoztak elő községfejlesztési célokra. a lakosság 9 millió forint értékű társadalmi munkával segíti a feladatok végrehajtását. a tervben utak, járdák, parkok, hidak, kutak létesítése, orvosi rendelők, tantermek, művelődési otthonok építése szerepel. többek között husz művelődési otthon, nyolc tanterem, négy politechnikai műhely, öt orvosi rendelő épül a megyében. 46 községi tanács vette tervbe, hogy a szövetkezeti gazdákkal összefogva rendezzi a tsz-majorok környékét./mti/

9.30

- 9 -

bb. 16. filmet készítenek a legjobb ujitásokról a Lenin kohászati művekben

vid te/gy/ki 1962. február 16.

a Lenin kohászati művekben tavaly és az új év másfél hónapjában kerék 28 millió forintot takarítottak meg ujitások bevezetésével. az idén az ujitómozgalomba az eddiginél több dolgozót akarnak bevonni, ezért már az év elején többszáz példányban kiosztották a dolgozók között azoknak a feladatoknak a jegyzékét, amelyekre javaslatokat várnak. az ujitások bevezetésének gyorsítására, az esetleges hibák megszüntetésére a szakszervezeti ujitási bizottság panasznapok tartását vezette be. a bizottság tagjai hetenként más-más üzemet keresnek fel, meghallgatják az ujitásokkal kapcsolatos bejelentéseket, észrevételeket, s az üzemet vezetőivel együtt intézkednek az indokolt panaszok megszüntetésére - a legjobb ujitásokról filmet készítenek, s azokat hetenként többször is bemutatják majd a gyár filmszínházában. /mti/

bb. 19 sokan visszatértek a baksi új élet tsz-be

vid j/gy/ká 1962. február 16.

a csongrád megyei baks község új élet termelőszövetkezete két évvel ezelőtt alakult. az első esztendő bizony gyengén sikerült. herdálták a közös vagyont, úgyhogy munkaegységként csak 5 forint 12 fillért tudtak osztani.

egy év azonban elég volt ahhoz, hogy a baksiak belássák: aki a szövetkezetet lopja, illetve azt eltűri, önmagának okoz kárt. a szövetkezet vezetősége szilárd munkafegyelmet alakított ki, a tagok és a családtagok rendszeresen eljártak dolgozni, így a második esztendő fordulató hozott a fiatal közös gazdaság életében. annak ellenére, hogy jelentős beruházásokat eszközöltek: öt traktort vásároltak, 150 holdas öntözőtepet hoztak létre, istállókat építettek - most 34 forintot osztottak munkaegységként ha ehhez a prémiumot is hozzáteszik, akkor valójában 40 forintot is meghaladja a munkaegység értéke.

a szövetkezet sikeres gazdálkodásának híre eljutott azokhoz is, akik annakidején nem léptek be a tsz-be vagy otthagyták a közös gazdaságot. ezek azóta bejárták a fél országot, sok helyen dolgoztak, s most hazatértek falujukba. a szövetkezet zárszámadási közgyűlésén harmincat vettek fel közülük, s még további jelentkezők vannak. /mti/

9.35

10.30

- 10 -

bb. 18. légkalapács helyett-lég-henger - gépesítették az egyik legmegerőltetőbb fizikai munkát az ajkai alumíniumkohóban

vid szf/te/gy/ 1962. február 16.

az ajkai alumíniumkohóban eddig mindig nehéz munkával ujitották fel a könnyűfém előállító berendezéseket, az elektrolizáló kádakat. a gépóriások alsó részéből, az elektrolizálás folyamatához szükséges 15 tonnányi szenet ilyenkor kellett eltávolítani és ujjal felcserélni. a többéves használat alatt megsikkadt széntömb szétdarabolását joggal tartották az alumíniumkohó egyik legmegerőltetőbb fizikai munkájának. a betonkemény anyagot nagy fáradsággal tudták csak szétválni különféle darabokra, a kézi légkalapáccsal. a munkások a termelési tanácskozáson évek óta kérték a mérnököket, próbálkozzanak meg a munka gépesítésével.

a műszakiak több mint félévi kísérletezés után meg is találták a módját a munka megkönnyítésének. a felújításra váró kádak szénrel teli alsó részét mennyezeti daruval darabokban felemelik, ezután gépekkel távolítják el a selejtessé vált anyagot. a széntömböt a hazai alumíniumkohózatban először két nagyteljesítményű lég-henger faragja szét. a lég-hengerek kezeléséhez - ellentétben a légkalapáccsal - semmiféle fizikai munka nem szükséges. a dolgozóknak csupán a szerkezet irányítására kell ügyelniük, mert emberi kéz helyett csuklós vasszerkezetek tartják szilárdan mindkét lég-hengert. előnye az új módszernek, hogy kádanként száz órával csökkenthetik a felújítás idejét, s ennnyivel hamarabb is állíthatják munkába a felújított berendezést. /mti/

bb. 20. iskola szövetkezet a makói közgazdasági technikumban

vid ke/gy/fm 1962. február 16.

a makói közgazdasági technikumban iskolaszövetkezetet hoztak létre a diákok. kétszázkilencven fiatal, egyenként 50 forintos részjegyekkel alapította meg a jól felszerelt és gazdag raktárral rendelkező kis üzletet. a tízperces szünetekben péksüteményt, csokoládét, cukorkát, fűzeteket, írószereket árúsítanak. nemcsak a vásárlók, hanem az eladók és a pénztáros is diák. az áruk beszerzését is közösen végzik. havonta mintegy 5 000 forintos forgalmat bonyolít le a kis szövetkezet. a nyereségrészesedést a tanév végén kapják meg, s közös kirándulásokra költik. /mti/

9.40
10.30

- 11 -

bb 21- helyreállítják az árvíz által megrongált rába-hidakat -
uj utakat építenek vas megyében

vid te/vm/ki 1962. február 16.

az egy hónappal ezelőtti vas megyei árvíz erősen megrongálta a balozsameseggyesi és az egyházashollósi rába-hidat. a két hidat az idén hárommillió forintos költséggel újjáépítik. utépitésre hatvanmillió forintot fordítanak a megyében. többek között megépítik a bécs-balaton közötti nemzetközi műút vas megyei szakaszát./mti/

- . -

bb 22. kisfilm a veszprém megyei ifjúsági klubokról

vid fm/ke/vm/fm 1962. február 16.

a kisz veszprém megyei bizottsága és a megyei tanács művelődési osztálya mellett működő módszertani csoport kisfilmet készít a megye ifjúsági klubjainak életéről. a film a legjobb klubok életét, tevékenységét mutatja be, s az a célja, hogy módszertani segítséget nyújtson az ifjúságnak a helyes szórakozáshoz és az önképzéshez.

a kisfilmet majd a megye művelődési házaiban vetítik./mti/

- . -

bb 23. központi színhátszó klub pécsett

vid fm/ke/vm/fm 1962. február 16.

pécsett, a kpvdz művelődési házában központi színhátszó klub alakult a város öntevékeny színhátszóinak részére. a klubban rendszeresen találkoznak a pécsi színhátszó együttesek vezetői, tagjai és a pécsi nemzeti színház velük szorosabb kapcsolatban levő művészei, rendezői. közösen megnéznék egy előadást, illetve színház-történeti, esztétikai előadásokat hallgatnak és ezeket megvitatják./mti/

- . -
- 12 -

9.47

10.25

[Handwritten signature]

bb. 24. félliteres palackban is árusítják a tejet a balatoni üdülőhelyeken

vid te/gy/bs 1962. február 16.

a veszprém megyei tejipari vállalat telepére háromezer liter óránkénti teljesítményű automata palacktöltő gép érkezett a német demokratikus köztársaságból. az új berendezés önműködően mossa, tölti, végül légmentesen, alumíniumfóliával lezárja a palackokat. a gép munkábaállítása lehetővé teszi, hogy az üdülővendégek régi kívánságának megfelelően ezután félliteres üvegekben is szállíthassanak tejet a balaton-parttra. a nyári szezonban teljes kapacitással dolgozik majd az új gép és minden üdülőhelyen lesz tej félliteres palackban./mti/

- . -

bb. 25. törzsgárdajelvény a pécsi porcelángyárban

vid szf/te/gy/bs 1962. február 16.

a pécsi porcelángyár vezetősége és szakszervezeti bizottsága törzsgárdajelvényt adományoz azoknak a dolgozóknak, akik öt, tíz, illetve husz éve munkálkodnak a gyárban. a jelvény pécsett, illetve a gyárat jelképezi, az embléma feletti számok pedig a gyárban eltöltött éveket mutatják.

a törzsgárdajelvényeket első ízben az idén, május 1-én adják át a dolgozóknak./mti/

- . -

bb. 26. állandó ujitókiállítás a dimávag gépgyárban

vid te/gy/szf 1962. február 16.

a dimávag gépgyárban tavaly és az idén eddig körülbelül ötmillió forintot takarítottak meg ujitások révén. az ujitókra az idén és a későbbiekben még inkább számítanak, ezért a mozgalom népszerűsítésére, a dolgozók ösztönzésére állandó ujitókiállítást szerveztek. a gyár legforgalmasabb részén vitrinekben bemutatják az ujitómozgalom fejlődését, eredményeit, a legsikerültebb ujitásokat, valamint a legjobb ujitók fényképeit. a kiállítás anyagát időnként frissítik. a napokban megnyitott kiállítás első anyagában bemutatják azt az ötven tárgynyerményt, karórát, csillárt, kerékpárt és több más tárgyat, amelyekkel a legjobb ujitókat jutalmazzák./mti/

- . -

9.50

10.31

- 13 -

bb 27. paprikaszedés ülve - az idén elsősorban kísérleteznek a szegedi fűszerpaprika betakarításának gépesítésével

vid ká/j vm

1962. február 16.

a fűszerpaprika palántázásának gépesítése után a szegedi körzetben az idén elsősorban kipróbálják a betakarítás bizonyosfokú mechanizálását is. a szedési idényben olyan gépeket állítanak munkába, amelyekben a szedők kényelmesen, ülve helyezkednek el, s a paprikabokrokhoz érve, ládába rakják a termést. ez a félig automatizált munka nagy könnyebbséget jelent, mert a derékzsibbasztó, ki-merítő hajlongást, a sorok közti egésznapos járkálást megszünteti. egyelőre csak a nagyobb közös gazdaságokban alkalmazzák a szedőgépet, s amennyiben megkedvelik és megbarátkoznak vele a termelőszövetkezetek, ugyanugy elterjesztik, mint a palántázógépet.

a híres szegedi fűszernövény termesztését tovább fejlesztik a második ötéves tervben. 1965-ig az eddigiekhez képest legalább 1000 holddal nő a terület. már az idén is jelentős az emelkedés: a múlt évi 5.800 hold helyett 6.500 holdra kötöttek szerződést. a legnagyobb paprikatermesztő közös gazdaság a szegedi új élet tsz, ahol félezer holdon terem a fűszernövény, ebből ötven holdon öntözik a paprikát.

a szegedi körzetben az uralkodó fajta továbbra is a 47-25-ös csipősségmentes szegedi nemesítésű fűszerpaprika lesz, amely azzal a jó tulajdonsággal bír, hogy gyorsan kiheveri a délföldön gyakori elemi csapást, a jégverést. /mti/

- . . -

- 14 -

9.57

10.31

[Handwritten signature]

bb. 28. a Lottó nyerőszámai

j/e nk

1962. február 16.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság tájékoztatása szerint a 7. játékhetre 4.505.166 Lottószelvény érkezett be, így egy-egy nyerőosztályra 1.689.438 forint jut. a váci madách imre művelődési házban megtartott sorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki:

17, 24, 38, 39, 53. /mti/

- . . -

bb. 29. hazaérkezett a magyar kormányküldöttség varsóból

t bc/j/e nk

1962. február 16.

a magyar kormányküldöttség, amely apró antalnak, a minisztertanács elnökhelyettesének vezetésével varsóban részt vett a magyar-lengyel gazdasági együttműködési bizottság harmadik ülészakán, pénteken délben visszaérkezett budapestre.

a kormányküldöttséget kossa istván, közlekedés- és postaiügyi miniszter, valamint a külügyminisztérium, több gazdasági minisztérium, a minisztertanács titkársága és az országos tervhivatal vezető munkatársai fogadták a keleti-pályaudvaron. ott volt a fogadtatásnál dr. eufrozyna paduchowa, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője és a nagykövetség több tagja is. /mti/

- . . -

12.58

- 15 -

[Handwritten signature]

bb 31. szibériai sasokat, csonttollu madarakat sodort a hóvihar a nyírségbe

vid ká/j vm

1962. február 16.

a keletmagyarországon tomboló hóvihar az északi vidékek madárvilágának vándorlási rendjét is megzavarta. a nyírségi tájon közvetlen a vihar után nagyszámu csonttollu madarat és szibériai sást figyelték meg. a madarak záhonytól mintegy 10-12 kilométerre, a mándoki és a tornyospálcai erdőkben találtak menedéket az itéletidő előtt utjukat csak pénteken reggel folytatták kelet felé./mti/

- . -

bb 30. oldalszárnyakkal bővítik, tatarozzák a pécsi nemzeti színházat - a városi tanács végrehajtó bizottságának határozatai

vid sze vm ki

1962. február 16.

a pécsi városi tanács végrehajtó bizottsága pénteken a tanács idei intézkedési tervét vitatta meg. határozatot hozott többek között arra, hogy a nagy utépitési, felújítási munkákon kívül - amire az idén tizenhat millió forintot költenek - fokozott gondot fordítanak a járdák, utak állagának megőrzésére. mivel pécsen nagy esőzések idején a mecsekről lezuduló víz benyomul az utak hasadékaiba és szinte egyik napról a másikra nagy rombolásokat végez, utjavító repülőbrigádokat alakítanak, amely gépkocsira szerelt „műhellyel”, járja az utcákat s a kisebb repedéseket, hibákat azonnal kijavítja.

a pécsi nemzeti színházat az idén két oldalszárnyal bővítik és külsejét 3.5 millió forintos ráfordítással tatarozzák. ez a munka a színház két évvel korábban megkezdett átépítésének folytatása. a pécsi nemzeti színház teljes felújítása, korszerűsítése 1965-re fejeződik be.

meghatározta a vb több más objektum építésének idejét is. így ebben az évben többek között befejezik egy száz személyes óvoda és 481 lakás építését. a községfejlesztési alap felhasználásával 90 személyes mecseki turistaszálló, a meszesi bányásztelepülésen mozival ellátott művelődési ház készül el./mti/

- . -

13. 15

- 16 -

bb. 32. időjárásjelentés

sze/e

1962. február 16.

a meteorológiai intézet jelenti 1962. február 16-án, pénteken délután:

szeles idő havazással, havas esővel

az éjszaka folyamán a kontinensre délnyugat felől átmenetileg enyhébb tengeri légtömegek áramlottak viharos erővel, németországban és dániában mindenütt havazott. hazánkban tegnap szeles, felhős volt az idő, és sokfelé hullott kevés hó. a csapadék mennyisége jóformán sehol sem haladta meg az egy millimétert. az erős, illetve viharos szél azonban az ország keleti felében többfelé összehordta a havat, s nyíregyházáról még ma reggel is egyméteres hótorlaszokat jelentettek. a földeket a térszától keletre 3-20 centiméteres hótakaró borítja. ma reggel a hegyekről a következő hóvastagságokat jelentették: kékestetőről 14, galyatetőről 10, misinatetőről 13, mátraházáról 4, dobogókőről 2 centimétert, farkasgyepűről és a szabadsághegyről pedig csak hófoltokat. a hőmérséklet napközben mínusz 1 - plusz 3 fokra emelkedett, ma hajnalban a tiszántúlon mínusz 8 - mínusz 14, máshol mínusz 4 - mínusz 9 fokra hűlt le a levegő. ma délelőtt az országban újra gyors felhősödés, élénk délnyugati szél és helyenkint kisebb havazás indult meg.

budapesten tegnap a hőmérséklet napi középértéke mínusz 0.4 fok volt, 0.4 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 milliméter, erősen sülttyedő irányzatú.

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, sokfelé havazással, havasesővel, élénkülő délnyugati, nyugati, holnap erős, helyenkint viharos északnyugati szél. az éjszakai fagyok gyengülnek. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: nyugaton plusz 1 - mínusz 2, keleten mínusz 3 - mínusz 6, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap: mínusz 1 - plusz 3 fok között. a duna vízállása budapestnél: 377 centiméter. /mti/

10. 14

- 17 -

bb. 33. fejlődik, gazdagodik vas megye - tájékoztató a magyar sajtó házában vas megye eredményeiről

t.v/sze/e hk

1962. február 16.

a magyar sajtó házában pénteken az újságíró szövetség megyei tanácselnökök fóruma sorozatában gondy György, a vas megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke ismertette a sajtó köztársasággal a megye városainak, falvainak fejlődését, az eredményeket és a gondokat. a tájékoztatót részt vevő gosztonyi János, az országos központi bizottságának tagja, a vas megyei pártbizottság első titkára is.

vas megyében jelenleg 35.000 termelőszövetkezeti tag mintegy 290.000 hold földön gazdálkodik. az 1961-es esztendő 233 termelőszövetkezettel zárják, ezek közül a kisebbek azóta egyesültek, s így jelenleg 189 a szövetkezetek száma. a megye termelőszövetkezeteinek fejlődését az eredmények is igazolják. talán a legbiztosabb az állatállomány növekedése. 1961-ben például 16.000-rel több sertést, 26 vagonnal több baromfit és 2 millióval több tojást adott a megye a közellátásnak, mint egy esztendővel azelőtt.

a megye iparosodásában is jelentős eredményeket értek el az elmúlt néhány év alatt. az állami ipar 1957-ben 12.700 dolgozót foglalkoztatott, 1961-ben pedig már 20.000 ember tevékenykedett az iparban. négy esztendő alatt az ipari beruházások összege meghaladta az 540 millió forintot.

néhány adat a községfejlesztési tervekből. az utóbbi években 198 tantermet létesítettek és 29 művelődési otthon épült. a falvak kulturális ellátottságához jelentősen hozzájárult az állami díryné színház munkája. jelenleg is 55 községben tartanak előadást a színház művészei.

ezután gondy György részletesen beszélt a megye néhány községéről, városáról. beszélt a kőszegi vár helyreállításának munkálatairól, a műemlékfelújításokról, a celledömötki vízmű építéséről, a vasvári és körmendi iparfejlesztésről.

a sajtóértékelésen a tájékoztató után az újságírók, s a megye vezetői baráti hangulatban, szívélyesen elbeszélgettek.
/mti/

15,25

- 18 -

bb 31. „önkiszolgáló”, bérkifizetést vezettek be a bodakajtori állami gazdaságban

vid ká/j vm

1962. február 16.

a fejér megyei bodakajtori állami gazdaságban bevezették az „önkiszolgáló”, bérkifizetést. első ízben február 10-én, a gazdaság gépműhelyének 18 dolgozója nem borítékban kapta meg havi fizetését, hanem mindenki maga számolta ki a bérlista alapján az asztalra előre elkészített 26.000 forintból. az új módszer bevezetését az önkiszolgáló bérkifizetés után 1 forint 20 fillér maradt az asztalon.

a gazdaság vezetősége elhatározta, hogy a legközelebbi kifizetési napon, március 10-én már nemcsak a gépműhelyben, hanem a növénytermelési és a zöldségtermesztő részlegben is alkalmazza ezt a módszert./mti/

- . -

bb 35. édesipari kiállítás nyílt kaposvárott

vid j vm ki

1962. február 16.

a somogy megyei élelmiszeripari kiskereskedelmi vállalat rendezésében pénteken kaposvárott kiállítás nyílt a szakszervezetek somogy megyei székházában. a kiállításon a hazai édesipar csaknem 400féle különlegességét mutatják be./mti/

- . -

bb 37. jogásznapi szakszárson

vid se vm hk

1962. február 16.

pénteken dr. szénási Géza legfőbb ügyész jogpolitikánk időszerű kérdései című előadásával megkezdődtek a szakszárson jogásznapi szakszárson. ugyancsak pénteken hangzott el dr. Rudolf Lőránd pécsi egyetemi tanár előadása is. szombaton dr. Szabó András fiatalkorúak és a büntetőjog című munkájáról rendeznek vitát a Tolna megyei jogászok.

a szakszárson jogásznapi szakszárson a magyar jogászszövetség szakszárson szervezete, a hazafias népfőrd jogi bizottsága, a tit és a közalkalmazottak szakszervezetének megyei bizottsága rendezi.
/mti/

- . -

15,40

- 19 -

bb. 35. kenyérellátás szánnal szabolcsban

vid/j/e ki

1962. február 16.

a hóvihár következtében járhatatlanná vált utak rendkívül megnehezítették szabolcs-szatmárban a falusi lakosság kenyérellátását. a nyiregyházi kenyérgyárnak például négy, lisztet és kenyérrrel megrakott gépkocsija akadt el a hófúvásban, de kiszabautásuk után sem közlekedhettek a járhatatlan utakon. ezért a kenyérszállításra átmenetileg más megoldást találtak. nyiregyháza és záhonyban zsákokba rakták a pékáru és vonaton továbbították a falvakba. a mátészalkai kenyérgyár körzetében pedig többek között opályiba, győrtelekre, mérkre, vállajra, nyircsaholyra, kocsordra nagyrészt szánnal, kisebb részben szekérrel vitték a sütőipari termékeket. az utakat borító két, néhol két és fél méteres hófúvásokon ugyanis semmiféle jármű nem közlekedhetett, szánnal viszont a szántóföldeken is eljuthattak mátészalkára és vissza a termelőségvetkezetek fogatai. /mti/

bb. 38. magyar szakemberek utaztak indonéziába - május végéig felszerelik a szovjetunió magyar gyártmányú ajándékát: öt sporteredményhirdető táblát

i sb/sze/e vg

1962. február 16.

az idén indonézia fővárosában, djakartában rendezik meg az ázsiai sportolók nagy találkozóját, a 4. ázsia-játékot. a vendéglátók ezért 100 000 nézőt befogató stadiont, nagy sportcsarnokot és versenyszodát építenek. a szovjetunió kormánya is segíti az építkezést és öt magyar gyártmányú távvezérlésű elektronikus eredményhirdető táblát ajándékozott indonéziának. az új berendezések szerelésének irányítására pénteken délben öttagú magyar szakembercsoport utazott el budapestről az indonéz fővárosba, s rövidesen újabb négy szakember indul utánuk. gergely pál tervező vezetésével már a jövő héten megkezdődik a munka és a stadionban, valamint a sportcsarnokban 2-2, a versenyszodában pedig egy berendezést állítanak fel. ezek a legkorszerűbb magyar eredményhirdető táblák, amelyeket úgy terveztek, hogy a párás, nedves trópusi éghajlat alatt is kifogástalanul működjenek. a magyar szakemberek még a nyár közepén megnyíló nagy sportesemény előtt, május végén átadják az új berendezéseket. /mti/

15,45

- 20 -

500
200

bb 39. helytörténeti kiállítás az 1. kerületben

s se/lm hk

1962. február 16.

pénteken az 1. kerületi népfront bizottság helyiségében bemutatták az újságíróknak a tabántól a vizivárosig című, február 17-én nyíló helytörténeti kiállítást. a tárlat, amelyet a hazafias népfront 1. kerületi bizottsága és a budapesti történeti múzeum rendezett, az 1. és a 2. kerület történetét, fejlődését mutatja be. /mti/

--

bb 40. 100 szőlőfajta-jelölt borának bírálata kecskeméten

vid ká/j-lm hk

1962. február 16.

kecskeméten a szőlészeti kutató intézet mathiász jános telepén csütörtökön és pénteken bírálták el a mathiász jános és kocsis pál által nemesített szőlőfajta-jelöltek borait. két nap alatt 100 új szőlőfajta-jelölt bora került a bizottság elé. több új vörös és fehér borfajtát kiválóan minősítették. a borokat egy hónap múlva budapesten felülbírálják, s a színre, zamatra, illatra legjobb borokat adó szőlőfajtákat szaporítják majd el a homokvidéken. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

/az országgyűlés.../

2. folytatás harmadik bekezdésének harmadik sorában helyesen:
...államigazgatási területi és szervezeti...

ugyanezen bek. utolsó előtti sorában helyesen:
...elősegítésére a községek között nagy számban...

a 6. folytatás utolsó bekezdésének második sorában helyesen:
...között élő és harcoló hős népével, teljes...

ugyanezen bek. alulról számított harmadik sorában a név helyesen:
n g o d i n h d i e m

--

16,50

- 21 -

ME

bb 41. országszerte havazik, ismét rendkívül alacsony a légnyomás: újabb szélvihar közeledik skandinávia felől

i cs/j-lm ká

1962. február 16.

európa légterében nagyjából ugyanaz az időjárási fordulat ismétlődik, amit a hét első napjaiban tapasztaltunk. észak-európa felett rendkívül alacsony légnyomású ciklon alakult ki: skandinávia déli vidékein a légnyomás pénteki szintje 712 milliméter volt, ami szinte már természeti ritkaságnak számít. pénteken újabb viharos szelet jelentettek németországból és több északeurópai államból. hazánkba ugyancsak a péntekre virradó éjszaka érkezett meg a déli-délnyugati irányú szél. ennek hatására sopronban már 10 órakor, budapesten 11 órakor havazás kezdődött, 14 órára az egész ország területére kiterjedt a havazás. rendkívül erős havazást jelentettek debrecenből, nyíregyházáról szolnokról és kecskemét vidékéről. jelentős hőmérsékleti különbség alakult ki az ország nyugati és keleti fele között. budapesten a koradélutáni órákban 0 fok körül volt a hőmérséklet, ugyanakkor szombathelyről plusz 2, szentgotthárdról plusz 4, kecskemétről viszont mínusz 3, debrecenből mínusz 4 fokot jelentettek a megfigyelő állomások. a meteorológusok véleménye szerint a szombatra virradó éjszaka ismét északnyugatra, majd északra fordul a szél, a sebessége valószínűleg megközelíti a szerdán, csütörtökön észlelt szélsebességeket. a havazás előreláthatólag szombatra megszűnik, a hideg-, elsősorban az éjszakai fagy - erősödik./mti/

-.-

bb 42. dr. walter wolff

sze-fe-lm sr

1962. február 16.

professzor vezetésével három tagú delegáció érkezett a potsdami pedagógiai főiskoláról. a küldöttség a szegedi pedagógiai főiskolával megállapodást köt és aláírja a két főiskola 1962. évi közös munkatervét./mti/

-.-

17,30

- 22 -

15

KL

bb 43. újabb havazás és közepes erősségű szél nehezíti az utak takarítását szabolcsban

i vid hb-j-lm hk

1962. február 16.

szerda óta szünet nélkül dolgoznak szabolcsban a hó- és szélvihartól megrongált villany- és telefontelefonvezetékek helyreállításán. az éjjel-nappali munka eredményeként pénteken délre nagyjából a megye egész területén ismét kigyulladt a villanyfény. a honvédség is segítette a villanyszerelőket. akik a viharban gyakran 10-15 kilométernyi utat is gyalogoltak, hogy elérjenek oda, ahol szükség volt munkájukra. a telefonösszeköttetést még csak részben sikerült helyreállítani. pedig a szabolcsiakat egy debreceni szakemberekből álló brigád is támogatja. szünet nélkül dolgoznak a nagytejesítványú gépek is az utak tisztításán. sok helyen, mint leveleken, sényőn, székelvényben a falvak lakossága kézzel tisztította meg a községi határát. pénteken délre kisvárda kivételével a járási székhelyeket már meg lehetett közelíteni nyíregyházáról. a 4-es számú főútvonal berkeszig járható.

az utak tisztítását a megyében erősen hátráltatja a pénteken délből jó közepes erősségű szél kíséretében ismét megkezdődött havazás. a délutáni órákban már újabb hófúvások keletkeztek. bár ezek egyelőre még nem nagyok, a közúti forgalmat máris erősen megnehezítették./mti/

-.-

bb 44. féléves munkatervét tárgyalta pénteken a hazafias népfront szabolcs-szatmár megyei elnöksége

vid -lm cz

1962. február 16.

a hazafias népfront szabolcs-szatmár megyei elnöksége pénteken délután ülést tartott nyíregyházán. a féléves munkatervet vitatták meg. megállapították, hogy a megyében több, mint 11.000 népfront bizottsági tag dolgozik, akik bármikor szívesen vesznek részt a társadalmi munkában. különösen fontos a szakemberek szerepe, az ő közreműködésük teszi sokrétűbbé és hasznosabbá a bizottságok és akciócsoportok tevékenységét. a következő hónapokban különösen községfejlesztési kérdésekkel foglalkoznak. a legjobb módszereket megyei értekezleten megbeszélik és utána népszerűsítik. a fehérgyarmati járásban jól bevált klubestek mintájára a megye többi járásában is rendeznek hasonló összejöveteleket, amelyeken közösen tekintik meg a televízió legjobb előadásait. nagyobb gondot fordítanak a termelősövetkezeti tagok művelődésére és szórakoztatására. a nemzetközi helyzet megismeretése céljából számos községben kiállításokat rendeznek a fel szabadult afrikai országok, a két németország és a lengyel nép életéből. a népek közötti barátság építése érdekében több helyen csehszlovák, német, vietnami és lengyel esteket tartanak./mti/

-.-

17,45

- 23 -

KL

bb 45. budapestre érkezett a német szocialista egységpárt tíz tagu pártmunkás küldöttsége

k sr-lm sr

1962. február 16.

az mszmp központi bizottságának meghívására pénteken budapestre érkezett a német szocialista egységpárt tíz tagu pártmunkás küldöttsége. alois pissnik, a német szocialista egységpárt politikai bizottságának póttagja, a magdeburgi pártbizottság első titkára vezeti a küldöttséget, amely két hetet tölt magyarországon, és tanulmányozza az mszmp munkáját, hazánk politikai és kulturális helyzetét.

a pártmunkás küldöttséget a ferihegyi repülőtéren sándor józsef az mszmp központi bizottságának tagja, a kb párt- és tömegszervezetek osztályának vezetője és hollai imre az mszmp kb külügyi osztályának vezetője fogadta. jelen volt wilhelm meissner, a német demokratikus köztársaság magyarországi nagykövete./mti/

--

bb 46. dobi istván üdvözlőlevele a finn köztársaság elnökéhez

sze-lm sr

1962. február 16.

dobi istván, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke táviratban üdvözölte urho kekkonen-t, a finn köztársaság elnökévé történt újráválasztása alkalmából./mti/

--

17,55

- 24 -

bb 47. a tavaszi munkálatok előkészítéséről tanácskoztak bács megye termelőségvetkezeti vezetői

vid sze-lm sr

1962. február 16.

pénteken kiskunhalason az állami gazdaság székházában mintegy száz bács megyei tsz-vezető és állami gazdasági szakember tanácskozott a tavaszi munkálatok előkészítéséről. dr. szücs kálmán, a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési főigazgatója titkárságának vezetője elmondotta, hogy az idén bács megyében a tsz-ek és a gépállomások gépparkjai 336 erő- és számos munkagéppel bővülnek. az év első felében mintegy hetven százalékkal több műtrágya áll a termelőségvetkezetek rendelkezésére, mint az elmúlt gazdasági év hasonló időszakában. nemesített vetőmagból is minden eddiginél többet bocsátanak a tsz-ek rendelkezésére; így például hibridkukoricából száz vagon, a pillangós növények magvaiból pedig 1.200 mázsa jut a megye termelőségvetkezeteinek. bács megye gépállomásai 1.600.000 normálholdnak megfelelő gépi munkára készültek fel. az idén a termelőségvetkezetek már jelentős területen alkalmazzák majd a kukorica vegyszeres gyomirtását.

a beszámolót vita követte./mti/

--

bb 48. filmszínészek és a közönség találkozója mogyoródon

t. áe/áe-lm sr

1962. február 16.

a „felmegyek a miniszterhez,, című új magyar film külső felvételeit mogyoródon forgatták. pénteken este az elkészült film „visszajött,, a közönségbe. a filmszínházban a közönség már jó ismerősként üdvözölte a színészeket. az előadás után rendezett anketon a film alkotói válaszoltak a mogyoródiak kérdéseire./mti/

--

bb 49. laoszi dokumentációs kiállítás a kki kiállító termében - szilvási pál tárlata a fényes adolf teremben, papp gyula festőművész kiállítása a csók istván galériában

i fe/sze-lm sr

1962. február 16.

a főváros kiállító termeiben pénteken több kiállítás nyílt. a kulturális kapcsolatok intézetében ünnepélyesen megnyílt a laoszi dokumentációs kiállítás.

szilvási pál festőművész alkotását bemutató tárlatot szentiványi lajos nyitotta meg a fényes adolf teremben.

a csók istván galériában nyílt meg papp gyula festőművész kiállítása./mti/

18.33

- 25 -

bb 50. századik julia nap és születésnap

vid sr/sze-lm sr

1962. február 16.

szeghalmon pénteken századik születés- és névnapját ünnepelte családi körben özvegy Elek Sándorné, született Boruzs Julianna, a tisztességes kort megért Juli néni kilenc gyermek édesanyja, de már csak három gyermeke él, akik közül a legidősebb 73 éves. születés- és névnapján négy unokája és két dédunokája is ott volt.

a törékeny öregasszony életének nagy része szegénységben, nehéz munkábtelt el. idős korára vált nyugodtabbá sorsa, s - amint mondotta - öregségi nyugdíjának örül a legjobban. dolog nélkül azonban száz éves korában sem tud meglenni, kukoricát morzsol, a baromfiakat eteti, gondozza. nagyon szereti a könyveket, ujságokat, s esténként még most is szemüveg nélkül szokott olvasgatni. a hosszú élet titka szerinte a békességes és mérsékletes élet.

juli néni születés- és névnapjáról megemlékezett a községi tanács is; hegyesi Gyula, a végrehajtó bizottság elnök - helyettese ajándékkal köszöntötte a körös-vidék legidősebb juliáját./mti/

--

bb 51. időjárásjelentés

sze-lm hk

1962. február 16.

a meteorológiai intézet jelenti február 16-án, pénteken este:

szeles idő, futó havasesővel

várható időjárás szombat estig: felhőatvonulások, sokfelé havasesővel. erős, helyenkint viharos nyugati, északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet holnap: 0-plusz 5 fok között./mti/

--

bb 52. zenés szórakozó hely nyílt a soproni Lőverekben

t vid-lm sr

1962. február 16.

sopron új szórakozóhelyet kapott; a szot üdülőben, a soproni fenyvesek legszebb részén megnyílt a „Lővér”, elnevezésű új zenés eszpresszó./mti/

18,45

- 26 -

bb 53. romeo és julia bemutatója kaposvárott

t sr-lm sr

1962. február 16.

a kaposvári Csiky Gergely színházban pénteken este bemutatották Shakespeare: romeo és julia című tragédiáját, bálint György rendezésében./mti/

--

bb 55- magyar-szovjet baráti est sopronban

vid sze-lm sr

1962. február 16.

magyar-szovjet baráti estet rendezett sopronban a magyar-szovjet baráti társaság soproni elnöksége és a hazafias népfront sopron városi bizottsága. az ünnepi beszédet dr. Somkuti Elemér, a soproni erdőmérnöki főiskola igazgatóhelyettese mondotta. ott volt és felszólalt a.a. Sztarcev a szovjetunió magyarországi nagykövetségének tanácsosa is.

a baráti est második részében a soproni kultúrcsoportok tagjai adtak műsort, majd megnyitották a „szovjetunió ma”, című kiállítását, melyet az országban először sopronban mutattak be./mti/

--

20,10

- 27 -

bb 56. pénteken délután az újabb erős hóvihár nyíregyháza-debrecen - miskolc térségében újabb torlaszokat emelt az ország-utakon - az esti órákban zavartalan volt a vasuti forgalom, készenlétben állnak a hókotrók

i hbj/sze-lm hk

1962. február 16.

a tiszta vonalától keletre pénteken a reggeli és a délelőtti órákban a közuti igazgatóságok dolgozói nagy erővel láttak hozzá az erős szél által összehordott torlaszok áttöréséhez. nagy hómarók, gépesített hóekék takarították az utakat. a forgalom általában majdnem mindenütt megindulhatott, legalább az uttest fél szélességében. a délutáni órákra a főutak nagyrésze járható volt. ott, ahol a gépek nem bírtak a megfagyott torlaszokkal, kézi erővel bontották az akadályokat.

a kora-délutánától késő-estig érkező jelentések azonban arról számoltak be, hogy nyíregyháza-debrecen és miskolc térségében újabb erős hóvihár keletkezett, s ez a már részben felszabadított utakon újabb torlaszokat emelt. sűrű hóesést, erős szelet jelentettek a debreceni térségből is, miskolcraól is, különösen pedig nyíregyháza vidékére. a közlekedési viszonyok szinte óráról-óraóra változtak. az erős, viharos szélben természetesen nem lehet gondolni az akadályok eltávolítására, amint azonban elül a szél, ismét megkezdik az utak felszabadítását, takarítását.

a máv tájékoztatása szerint pénteken a késő-esti órákban az ország egész területén közlekedtek a vonatok. nyíregyháza-záhony-szerencs-mátészalka vidékén azonban erősen havazik, s erős a szél ereje is. éppen ezért mindenütt ügyeleti szolgáltatást tartanak, hogy a váltókat időben tisztíthassák. készenlétben tartják a hókotrókat is, hogy szükség esetén azonnal utnak indulhassanak a hóval befújott vonalak megtisztítására./mti/

20,39

- 28 -

bb 54. harminc tolnai asszony látogatása a fővárosban

vid se/vt hu

1962. február 16.

a tolnai nőtanács rendezésében pénteken reggel külön autóbusszal harminc tolnai asszony-üzemi munkásnő, tsz-tag, háziasszony - érkezett a fővárosba. délelőtt a parlament ülésén hallgatták meg a beszámolókat, majd megtekintették az országház épületét, délután budapest nevezetességeivel ismerkedtek a tolnai asszonyok, este pedig az erkel színház előadását nézték meg. /mti/

22.30

713

- 29 -

v é g e

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 150-490, 350-590.

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

k ü l ö n k i a d á s

megkezdődött az országgyűlés ülészsaka

t bc-ms-vt-hi-zs-tz-bn-ika/-di/te/gy/fm

1962. február 16.

pénteken délelőtt megkezdődött az országgyűlés ülészsaka. néhány perccel 10 óra előtt benépesültek a képviselői pad-sorok és a karzatok.

részvett az ülésen dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, a minisztertanács elnöke, biszku béla, fehér lajos, focs jenő, kállai gyula, kiss károly, dr. münnich ferenc, rónai sándor, somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagjai, gáspár sándor és szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának pótagjai, csergő jános, ilku pál, incze jenő, kisházi ödön, kossá istván, kovács imre, losonczi pál, nagy józsefné, dr. nezvál ferenc, nyers rezső, pap jános, péter jános, táusz jános, dr. trautmán rezső miniszterek.

a páholyokban helyet foglalt a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja.

az ülést rónai sándor, az országgyűlés elnöke nyitotta meg. bejelentette, hogy dögei imre képviselő mandátumáról lemondott, s a somogy megyei választókerület megüresedett képviselői helyére bográn józsef pótképviselőt hívták be. bejelentette továbbá, hogy kilenc képviselő nyújtott be interpellációt.

az elnök javaslatára az országgyűlés elfogadta az ülészsak tárgysorozatát. az első napirendi pont a népköztársaság elnöki tanácsának beszámolója. második napirendi pontként megvitatják a külügyi bizottság határozati javaslatát, a vietnámi demokartikus köztársaság nemzetgyűlésének a világ valamennyi parlamentjéhez intézett felhívásával kapcsolatban. a harmadik napirendi pont a 2. havannai kiáltvány kiadásával kapcsolatos külügyi bizottsági határozati javaslat megtárgyalása. ezután kerül sor az 1962. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslat előterjesztésére és az interpellációkra.

/folyt. köv./
10.58

- 1 -

/megkezdődött.... 1. folyt./- szb

kiss károly, az elnöki tanács titkára ezután beszámolt az elnöki tanács munkájáról. rámutatott, hogy népköztársaságunk az elmúlt időszakban tovább bővítette nemzetközi kapcsolatait: új nemzetközi szerződéseket kötött, csatlakozott érvényes nemzetközi szerződésekhez, kiterjesztette diplomáciai kapcsolatait, több követséget nagykövetségi rangra emelt, s számos volt gyarmati államot független állammak ismert el.

házánk tekintélyének növekedését, nemzetközi kapcsolatainak egészséges fejlődését bizonyítja, hogy jelenleg 55 országgal tartunk diplomáciai kapcsolatot, - csupán az utóbbi tíz évben 25 országgal vettük fel a diplomáciai kapcsolatokat, - s budapesten jelenleg 34 ország diplomáciai képviselete működik, további 6 ország nagykövete, illetve követe van hazánkba akkreditálva. népköztársaságunk 34 kormányközi nemzetközi szervezet tagja.

az elnöki tanács delegációja több tengeren túli államba is el látogatott. résztvett a szenegáli köztársaság függetlenségi ünnepein, s képviseltette magát felső volta köztársaság nemzeti ünnepein is. az elnöki tanács arra törekedett, hogy állami szinten is erősítse a testvéri együttműködést a baráti országokkal, erkölcsi és gazdasági támogatással segítse a felszabadult népeket, a kapitalista államokkal pedig a békés egymás mellett élés légkörét alakítsa ki.

kiss károly ezután az elnöki tanács hatáskörébe tartozó állampolgársági ügyek intézéséről számolt be, s megállapította: egészséges tünet, hogy az utóbbi időben megnövekedett a magyar állampolgárságot kérők száma, s a nemzetközi egyezmények eredményeként csökkent a kettős állampolgárok száma is.

az elmúlt évben az elnöki tanács 20 törvényerejű rendeletet adott ki - jóval kevesebbet, mint a korábbi években, a jogszabályok és a módosítások száma csökkent. a törvényesség fokozott biztosításához hozzátartozik a kevesebb, de minőségileg jobb jogszabályokra alapozott állami irányítás.

a jelentősebb törvényerejű rendeletekről szólva az elnöki tanács titkára megemlítette a községfejlesztésről kiadott törvényerejű rendeletet, amely elősegíti a tanácsok és a lakosság új, szocialista tartalmu kapcsolatának kiépítését, egyszerűsítették a községfejlesztési hozzájárulás kivetését is, s mint a tapasztalatok mutatják, az intézkedés beváltotta a hozzá fűzött reményeket.

/folyt.köv./

12.00

- 2 -

/megkezdődött... 2. folyt./- szb

a vizgazdálkodási társulatokról és a természetvédelemről szóló törvényerejű rendeletek a mezőgazdaság szocialista átszervezése következtében előállt új helyzetnek megfelelő rendelkezésekkel segítik a dolgozó parasztok munkáját. az új törvényerejű rendelet növelte a vizgazdálkodási társulatok szerepét a helyi vízrendezési és vízhasznosítási munkákban, egyszersmind növelte a tanácsok hatáskörét a társulatok szervezésében, helyi irányításában és felügyeletében.

az elnöki tanács megnevezte feladata, hogy kitüntetések adományozzon a szocialista építésben kiemelkedő érdemeket szerzett szellemi és fizikai dolgozóknak, s megkülönböztetett esetekben külföldi állampolgárokat is kitüntet. a kitüntettek között volt a világ első űrrepülője, jurij alekszejevics gagarin őrnagy, akinek népköztársaságunk egyik legmagasabb kitüntetését nyújtották át. a kitüntetett személyek között társadalmunk minden rétege képviselve volt: ipari munkások, parasztok, tudósok, művészek, egyházi személyiségek is. 1961-ben az elnöki tanács csaknem háromezer dolgozó-
nak adományozott különböző kitüntetések, a magas elismerésben részesültek fele neréz- és könnyűipari, egyötöde pedig mezőgazdasági dolgozó.

kiss károly ezután a tanácsok irányításával foglalkozott. hangsúlyozta, hogy az elnöki tanács a beszámolási időszakban rendszeresen foglalkozott az államigazgatási területi és szervezeti beosztás továbbfejlesztésével. intézkedései eredményeként 71 község 142 ezer lakosa kapott új járási igazgatási beosztást. a termelőszövetkezetek munkájának elősegítésére a községek között nagy számban hajtották végre területcseréket.

a megüresedett megyei tanácstagai helyekre 1961-ben 55 választást tüztek ki, s a megyékben és a járásokban csaknem háromezer választókerület lakói járultak az urnákhoz. a pótválasztások mindenütt a törvényes jogszabályoknak megfelelően zajlottak le.

/folyt.köv./

12.10

- 3 -

/ megkezdődött... 3. folyt./ gy

megemlítette, hogy az elnöki tanácsnak vannak olyan alkotmányos jogositványai is, amelyeknek gyakorlására eddig nem volt szükség. ilyen pl. az alkotmányba ütközően működő tanács feloszlata. ezután így folytatta:

- az elnöki tanács legutóbbi szóbeli beszámolója óta eltelt időben a tanácsok a gazdasági irányításban jelentős fejlődésen mentek át, s nagy gyakorlatra tettek szert. a kisebb hibáktól eltekintve - megoldották a rájuk bízott feladatokat. az államhatalom egyes helyi szerveinek kapkodó, rendszertelen munkáját mindinkább felváltja a tervszerű, átgondoltabb és határozottabb irányító tevékenység. a tanácsok és a termelőszövetkezetek vezetőinek kapcsolata ugyancsak javult, legtöbb helyen jónak, szorosnak tekinthetjük, de a tanácsok és a termelőszövetkezetek tagjainak kapcsolata még javításra szorul. több jól. dolgozó termelőszövetkezeti tagot kell bevonni az államhatalom helyi szerveinek munkájába.

- a megyei és a járási tanácsoknak és szerveinek a termelőszövetkezetek megszilárdítására irányuló munkája javult. a járássokban ma is a mezőgazdaság állami irányításából, illetve a termelőszövetkezetek megszilárdításából adódó feladatokat tekintik a tanácsi vezetés legfontosabb kérdésének. kezdeti nehézségek után viszonylag gyorsan - ha nem is eléggé - kialakultak azok az új módszerek, amelyek alkalmassá teszik a tanácsokat a társadalmi, a gazdasági és a kulturális élet irányítására-

- összegezve megállapítható, hogy a járási tanácsok a mezőgazdasági termelés és a szövetkezeti gazdálkodás állami irányításának legfontosabb szerveivé váltak. a járási vezetők teljes felelősséggel és lelkiismerettel teljesítik feladataikat. kezdeményezések történtek, hogy a testületi munkában is központi kérdéssé válják a mezőgazdasági termelés állandó fejlesztése. központi szerveink a megnövekedett feladatok ellátásának biztosítására a közeljövőben újabb intézkedésekkel erősítik meg a járássokat.

- ezentúl valamennyi tanácsi szinten meg kell követelni, hogy a vezetők ne csak államigazgatási szemlélettel dolgozzanak. gazdaságszervező vagy kulturális, vagy éppen államigazgatási tevékenységük közben mindinkább támaszkodjanak a lakosság egyre bővülő, közügyekben szívesen közreműködő rétegére.

/folyt. köv./
12.25

-4-

/ megkezdődött... 4. folyt./ gy

a szocialista demokratizmus kibővítését a magyar szocialista munkáspárt 7. kongresszusának határozata feladatult hárította ránk. e határozat 36. pontja így foglalta ezt össze: „szocialista fejlődésünk jelenlegi szakaszán államunk fejlődésének fő jellemvonása: a szocialista demokratizmus erősödése. megkívánja az országgyűléstől a községi tanácsokig a néphatalmi szervek fokozottabb aktivitását és munkájuk színvonalának emelését; a tanácsok hatáskörének és tömegszervezeti szerepének további növelését; mindenekelőtt a szocializmus ügyét támogató dolgozó tömegek még tevékenyebb közreműködését a néphatalmi szervek munkájában a gazdasági és kulturális ügyek intézésében...

- igyekeznünk kell - folytatta -, hogy a megyék és a járássok a községi vezetők is tovább emeljék a tömegszervező munka színvonalát. a tanácsok ne csak utasítások továbbításával szorgalmazzák egy-egy határozat végrehajtását, hanem vizsgálják, segítik elő és ellenőrzik a végrehajtást.

- röviden szólni kívánok az elnöki tanácshoz, vezetőihez és tagjaihoz a dolgozó nép széles rétegeitől érkező bejelentésekről. a bejelentések többsége nem azonos természetű az államigazgatási és más szervekhez benyújtott panaszokkal. a hozzánk forduló dolgozók vagy szervek leveleinek egy része közérdekű, más része egyéni kéréseket tartalmaz; jogi szabályozásra tesz javaslatot, vagy jogszabályokra nyújt be észrevételeket, módosító indítványokat.

- a legkülönbözőbb problémákkal foglalkozó egyéni ügyek egyben megegyeznek: olyanok, amelyek már minden szervet megjárta. ügyességet, bíróságot, tanácsokat, s végül hozzánk kerülnek. ilyen természetű lakás-, elhelyezkedési, polgári peres eljárás elé tartozó ügyekkel az elnöki tanács közvetlenül természetesen nem foglalkozhat. törvényes úton és módon hozott döntések újra felülvizsgálata nem lehet a legfelsőbb államhatalmi szerv feladata.

- a bejelentések elintézését az elnöki tanács tárgyuknak megfelelően az ügyek gondos megvizsgálása, szükséges esetekben a dolgozók személyes meghallgatása, közlésük alsóbb szervekkel való megvizsgáltatása, vagy ha más szervek hatáskörébe tartozik, hozzájuk való továbbítása útján látja el.

- ittemlítem meg, hogy egyes szervek még gyakran lélektelenül, felületesen, sőt lelkiismeretlenül intézik a lakosság ügyeit. a bürokrácia régi maradványa mellett hol itt, hol ott sarjad ki új hajtás. időt, pénzt, bosszúságot takaríthatnának meg, ha helyileg elintézhető ügyekkel nem küldenék az állampolgárokat a járási és a megyei szervekhez, hanem a helyszínen érdemben elintéznék azokat.

/folyt. köv./
12.35

-5-

/megkezdődött... 7. folyt./- szb

ezután az elnök Rónai Sándor üdvözölte az ülésvezető Leo Vigildo Fernandest, a kubai köztársaság külügyminiszterhelyettesét.

Dr. Wild Frigyes, a külügyi bizottság előadója előterjesztette az országgyűlés külügyi bizottságának határozati javaslatát a 2. havannai kiáltvány kiadásával kapcsolatban.

- az 1. havannai kiáltvány - mondotta többek között - a kubai forradalom alapokmányává vált. az idén február 4-én megszavazott 2. kiáltvány pedig a szocializmus perspektívájában világosan mutatja azt az utat, amelyen a kubai nép járni kíván. szolidaritásra szólítja fel a latin-amerikai országok dolgozó népét, letelepíti és elítéli az egyesült államoknál a kubai forradalom ellen irányuló agresszív politikáját és azokat a latin-amerikai kormányokat, amelyek ezt a politikát kiszolgálják.

- kuba népe forradalmi vívmányainak védelmezése közben nincs magára hagyatva. számíthat a szovjet népre, az egész szocialista tábor szolidaritására, és barátai vannak azokban az országokban is, ahol még nem győzedelmeskedtek a szocializmus eszméi. azoknak a latin-amerikai országoknak népei, - amelyeknek kormányai punta del esteben tárgyaló asztalhoz ültek és megszavazták kuba tagságának fel függesztését az amerikai államok szervezetében, - egészen más képp gondolkoznak, mint washingtoni kiszolgáló uraik. észak-brazília, északvidékén, ahol a parasztok nyers kaktuszt esznek, a kisemmizettek Fidel Castro képe alatt vonulnak fel, s követelnek földosztást. chilében, santiagótól néhány kilométernyire, a gyönyörű luxusvillák árnyékában az egymásnak dőlt agyagkunyhókban kuba példájára gondolnak a nincstelenek. az elnyomottaknak, a kisemmizetteknek gondolatai, követeléseik jutottak és jutnak kifejezésre azokban az ismétlődő tömegtüntetéseken is, amelyeknek hulláma újra meg újra végigsöpör latin-amerikán.

/folyt.köv./

D. 10

-8-

/megkezdődött... 8. folyt./- szb

világos, hogy melyik véleménynyilvánítás fejezi ki jobban latin-amerika népeinek közös akaratát, s ezzel egyidejűleg az egész világ békeszerető embermillióinak akaratát: a punta del esteben kiereszkölt „tagsági fel függesztés”, vagy a szolidaritás szava.

ezután az országgyűlés a külügyi bizottság javaslatára határozatot fogadott el a 2. havannai kiáltvány kiadása alkalmából.

- a hős kubai nép - hangzik a határozat - forradalmi harcban vívta ki szabadságát és függetlenségét, kezébe vette sorsának irányítását. a kubai köztársaság forradalmi kormánya és népe az idegen ilyetényesektől és nemzetpusztító nagybirtokosoktól kisémmizett parasztságot régi vágyának és követelésének tett eleget, amikor a forradalom győzelme után végrehajtotta a földreformot. nemcsak az egyesült államok monopoltörkései rabló uralmának, hanem a kubai dolgozókat elnyomó hazai törkések kizsákmányolásának is véget vetettek az ipar államosításával, amely így visszajutott azok kezébe, akik létrehozták, felépítették: a dolgozókhöz. rövid pár év alatt a kulturális forradalom is nagy eredményeket ért el. a forradalmi kubbán - az amerikai földrészen először - eredményes harc folyik az irástudatlanság teljes megszüntetéséért. a forradalom eddigi győzelmeinek további sikerét jelenti, hogy kuba népe hozzákezdett gazdasági kincseinek saját javára szolgáló tervszerű kiaknázásához: fidel castro vezetésével megtette az első lépéseket a népgazdaság szocialista fejlesztésének útján.

- a hős kubai nép kiemelkedő sikerei a világ minden részén - elsősorban latin-amerikában, de Európában, Afrikában és Ázsiában is - a népek csodálatát és elismerését váltották ki és sok elnyomott vagy nemrég felszabadult ország népe ma a kubai vívmányokat tekintti példaképnek.

- az amerikai imperializmus azonban nem nyugszik bele, hogy kuba végérvényesen felszabadult az amerikai monopóliumok uralma alól és a függetlenség útjára lépett. az egyesült államok agresszív körei gazdasági blokáddal, fegyveres intervenciókkal és - mint legutóbb punta del esteben - diplomáciai manőverekkel igyekeznek térdre kényszeríteni a kubai köztársaságot.

- a forradalmi kuba a 2. havannai kiáltvánnyal méltó választ adott ellenségeinek tervére. a kiáltvány az imperializmus és a gyarmattartók bűneit leleplező vádirat és latin-amerika népei reményeinek nagyszerű összefoglalója. kuba népe jól tudja, hogy forradalma legyőzhetetlen, mert ügye igazságos és mert mellette állnak a szocialista tábor népeivel együtt latin-amerika és a világ összes szabadságot és békét szerető emberei.

- a magyar nép mélyszégyen megértéssel és együttérzéssel kíséri a kubai népet hazája függetlenségéért és felemelkedéséért folytatott elszánt küzdelmét. népünk mélyszégyen felháborodással itéli el az egyesült államok kuba-ellenes felforgató tevékenységét.
/folyt.köv./

13.32

- 9 -

/megkezdődött... 9. folyt./- szb

- a magyar népköztársaság országgyűlése az egész magyar nép nevében ünnepélyesen szolidaritásáról és teljes támogatásáról biztosítja a kubai köztársaság népét és kormányát hazája függetlensége megőrzéséért, a bolder jövőért, a szocialista társadalom megvalósításáért folytatott igazságos harcában.

ezután nyers rezső pénzügyminiszter tartotta meg költségvetési expozéját.

- tisztelt országgyűlés!

az állami költségvetésnek az országgyűléshez benyújtott tervezete - mondotta - megfelelő áttekintést nyújt az államháztartás helyzetéről. magában foglalja az állami pénzgazdálkodás egészét, részletesen és pontosan tartalmazza a bevételek forrásait, a kiadások felhasználását. mivel a múlt évi és az idei adatokat egymás mellett tünteti fel, nem csupán statikus képet ad az államháztartásról, hanem azt fejlődésében is ábrázolja - mondotta nyers rezső, majd így folytatta:

- az 1961-es terv néhány sajátos, fontos célt tartalmazott. a népgazdasági erőforrások felhasználásában is, a javak elosztásában is bizonyos átcsoportosításokat irányzott elő a korábbi évekhez képest. a termelés növelését nagyobb mértékben a termelékenység emelése útján írta elő, a nemzeti jövedelem elosztásában csökkentette a beruházásokra fordított részt, fokozottan támogatja a mezőgazdasági termelőszövetkezetek térhódítását és megszilárdítását, előtérbe állította honvédelmünk korszerűsítését. úgy terveztük, hogy ezeket a sajátos célokat a termelés ütemes emelésével, a lakosság fogyasztásának szolid növelésével és az államháztartás egyensúlyának biztosításával együtt valósítjuk meg.

- ma már megállapítható, hogy célunkat elértük, tavalyi munkánkat nem lebecsülendő siker koronázta, bár számításba nem vett nehézségek is jelentkeztek. a sajátos célokat is elértük, s emellett a népgazdaság egésze is, helyes irányban továbbfejlődött. a fejlődés ütemét jelző mutatószámok némelyikében túlhaladtuk az ötéves tervben előirányzott átlagos évi ütemet, más, ugyancsak lényeges mutatók terén azonban csak megközelíteni tudtuk a kívánt ütemet. a népgazdaság egészét tekintve, nem beszélhetünk elmaradásról, hanem azt mondhatjuk, hogy ötéves tervünk teljesítését kielégítően kezdtük. sohasem számítottunk arra, hogy az ötéves terv minden esztendejében egy orma ütemben fejlődik a gazdaság; tudtuk, hogy lesznek az átlagosnál jobb, és az átlagosnál gyengébb évek is.

/folyt.köv./

13.40

-10-

/megkezdődött... 10. folyt./ gy

- a népgazdaság fejlődését legjellemzőbben a nemzeti jövedelem alakulása mutatja. 1961-ben a nemzeti jövedelem 7 százalékos növelését terveztük, a tényleges eredmény azonban ennél valamivel kisebb, pontos kiszámítása még nem fejeződött be. a tervezett jövedelemszintet azért nem értük el, mert a mezőgazdaság hozzájárulása a nemzeti jövedelemhez nem éri el sem a tervezettét, sem az

előző évit. az iparban viszont a tervezettnél 1-2 százalékkal nagyobb mértékben nőtt a nemzeti jövedelem. a népgazdaság egészét tekintve tehát egyrészt a tervezettnél kisebb nemzeti jövedelem jött létre, másrészt azon belül az ipari és mezőgazdasági termékek részaránya is eltolódott a tervezetthez viszonyítva. mindkét körülmény hátrányosan befolyásolta a nemzeti jövedelem elosztását.

az ipari termelés növekedése kedvező. csupán az okozott még mindig zavart, hogy egyes vállalatok és igazgatóságok a termelés tervezésében túlzott tartalékokkal dolgoztak, ez helyenként zavarta a többlettermékek tervszerű elosztását. a termelés tervszerűsége az év folyamán már javuló tendenciát mutatott, de még mindig sok javítanivaló maradt erre az évre. az ipari termelés - változatlan áron számított - 11,5 százalékos növekedése annyit jelent, hogy a magyar ipar fejlődése lépést tartott a szocialista országok ipari fejlődésével és meghaladta a vezető tőkés országok többségét az ipari termelés növekedésének ütemében. kedvező irányba tolódott el az ipari termelés belső szerkezete is, mert a gépiparban nőtt a kevésbé anyagigényes műszeripari, híradástechnikai, villamosgépipari termelés részaránya.

- sikerként könyvelhetjük el, hogy népgazdasági szinten teljesítettük a termelékenység növelésére vonatkozó terveket. 1961-ben a termelés növekedésének már több, mint kétharmada termelékenység emelkedésből származott. a termelékenység 1961-ben mintegy 8 százalékkal nőtt az iparban. ez a mutatószám megfelel a szocialista országok termelékenység-növekedési ütemének és magasabb, mint a fejlett kapitalista országoké, kivéve olasz-országot. a termelési költségek csökkenése ugyancsak megfelel a tervezettnak. előzetes adatok szerint az állami iparban 1961-ben 2,2 százalékkal csökkentek a termelési költségek. az ipari termelékenység növekedéséből és a költségek csökkenéséből a tervezettnél nagyobb tiszta jövedelem származott, ami zömében bekerült az állami költségvetésbe.

a mezőgazdaság 1961. évi helyzetéről nem lehet egyértelműen kedvező képet festeni. pozitív és negatív tényezőkkel egyaránt találkozhattunk.

/folyt. köv./
13.45

-11-

/megkezdődött... 9. folyt./- szb

- a magyar népköztársaság országgyűlése az egész magyar nép nevében ünnepélyesen szolidaritásáról és teljes támogatásáról biztosítja a kubai köztársaság népet és kormányát hazája függetlensége megőrzéséért, a bolder jövőért, a szocialista társadalom megvalósításáért folytatott igazságos harcában.

ezután nyers rezsó pénzügyminiszter tartotta meg költségvetési expozéját.

- tisztelt országgyűlés!

az állami költségvetésnek az országgyűléshez benyújtott tervezete - mondotta - megfelelő áttekintést nyújt az államháztartás helyzetéről. magában foglalja az állami pénzgazdálkodás egészét, részletesen és pontosan tartalmazza a bevételek forrásait, a kiadások felhasználását. mivel a múlt évi és az idei adatokat egymás mellett tünteti fel, nem csupán statikus képet ad az államháztartásról, hanem azt fejlődésében is ábrázolja - mondotta nyers rezsó, majd így folytatta:

- az 1961-es terv néhány sajátos, fontos célt tartalmazott. a népgazdasági erőforrások felhasználásában is, a javak elosztásában is bizonyos átcsoportosításokat irányzott elő a korábbi évekhez képest. a termelés növelését nagyobb mértékben a termelékenység emelése útján írta elő, a nemzeti jövedelem elosztásában csökkentette a beruházásokra fordított részt, fokozottan támogatva a mezőgazdasági termelőszoövetkezetek térhódítását és megszilárdítását, előtérbe állította honvédelmünk korszerűsítését. úgy terveztük, hogy ezeket a sajátos célokat a termelés ütemes emelésével, a lakosság fogyasztásának szolid növelésével és az államháztartás egyensúlyának biztosításával együtt valósítjuk meg.

- ma már megállapítható, hogy célunkat elértük, tavalyi munkánkat nem lebecsülendő siker koronázta, bár számításba nem vett nehézségek is jelentkeztek. a sajátos célokat is elértük, s emellett a népgazdaság egésze is, helyes irányban továbbfejlődött. a fejlődés ütemét jelző mutatószámok némelyikében túlhaladtuk az ötéves tervben előirányzott átlagos évi ütemet, más, ugyancsak lényeges mutatók terén azonban csak megközelíteni tudtuk a kívánt ütemet. a népgazdaság egészét tekintve, nem beszélhetünk elmaradásról, hanem azt mondhatjuk, hogy ötéves tervünk teljesítését kielégítően kezdtük. sohasem számítottunk arra, hogy az ötéves terv minden esztendejében egy orma ütemben fejlődik a gazdaság; tudtuk, hogy lesznek az átlagosnál jobb, és az átlagosnál gyengébb évek is.

/folyt.köv./

13.40

-10-

/megkezdődött... 10. folyt./ gy

- a népgazdaság fejlődését legjellemzőbben a nemzeti jövedelem alakulása mutatja. 1961-ben a nemzeti jövedelem 7 százalékos növelését terveztük, a tényleges eredmény azonban ennél valamivel kisebb, pontos kiszámítása még nem fejeződött be. a tervezett jövedelemszintet azért nem értük el, mert a mezőgazdaság hozzájárulása a nemzeti jövedelemhez nem éri el sem a tervezettet, sem az

előző évit. az iparban viszont a tervezettnél 1-2 százalékkal nagyobb mértékben nőtt a nemzeti jövedelem. a népgazdaság egészét tekintve tehát egyrészt a tervezettnél kisebb nemzeti jövedelem jött létre, másrészt azon belül az ipari és mezőgazdasági termékek részaránya is eltolódott a tervezetthez viszonyítva. mindkét körülmény hátrányosan befolyásolta a nemzeti jövedelem elosztását.

az ipari termelés növekedése kedvező. csupán az okozott még mindig zavart, hogy egyes vállalatok és igazgatóságok a termelés tervezésében túlzott tartalékokkal dolgoztak, ez helyenként zavarta a többletermékek tervszerű elosztását, a termelés tervszerűsége az év folyamán már javuló tendenciát mutatott, de még mindig sok javítanivaló maradt erre az évre. az ipari termelés - változatlan áron számított - 11,5 százalékos növekedése annyit jelent, hogy a magyar ipar fejlődése lépést tartott a szocialista országok ipari fejlődésével és meghaladta a vezető tőkés országok többségét az ipari termelés növekedésének ütemében. kedvező irányba tolódott el az ipari termelés belső szerkezete is, mert a gépiparban nőtt a kevésbé anyagigényes műszeripari, híradástechnikai, villamosgépipari termelés részaránya.

- sikerként könyvelhetjük el, hogy népgazdasági szinten teljesítettük a termelékenység növelésére vonatkozó terveket. 1961-ben a termelés növekedésének már több, mint kétharmada termelékenység emelkedésből származott. a termelékenység 1961-ben mintegy 8 százalékkal nőtt az iparban. ez a mutatószám megfelel a szocialista országok termelékenység-növekedési ütemének és magasabb, mint a fejlett kapitalista országoké, kivéve olasz országot. a termelési költségek csökkenése ugyancsak megfelel a tervezettnak. előzetes adatok szerint az állami iparban 1961-ben 2,2 százalékkal csökkentek a termelési költségek. az ipari termelékenység növekedéséből és a költségek csökkenéséből a tervezettnél nagyobb tiszta jövedelem származott, ami zömében bekerült az állami költségvetésbe.

a mezőgazdaság 1961. évi helyzetéről nem lehet egyértelműen kedvező képet festeni. pozitív és negatív tényezőkkel egyaránt találkozhattunk.

/folyt. köv./
13.45

-11-

/megkezdődött... 11. folyt./ gy

pozitív tény, hogy a szocialista termelési viszonyok uralkodóvá váltak, és a termelőszövetkezetek a megszilárdulás szakaszába jutottak. negatív tény viszont, hogy a mezőgazdasági termelés mennyisége 8-9 százalékkal elmaradt a tervezettől. kedvezőbb a kép, ha aszerint teszünk különbséget az említett két folyamat között, hogy melyik tekinthető ideiglenes jelenségnek és melyik az állandóan ható tényező. kétségtelen, hogy az elmúlt évi jelentékeny aszályt ideiglenes, átmeneti jelzővel illelhetjük, még akkor is, ha tudjuk, hogy nem utoljára szikkasztotta hazánk mezőit. a szövetkezeti közös gazdaságok létrejöttével és fokozatos szilárdulásával viszont a jövőben is állandóan ható pozitív erők jönnek létre a magyar mezőgazdaságban.

a szövetkezeti összefogás tavaly is éreztette kedvező hatását, nehéz már megszámlálni és számontartani az anyagilag erős, vagyonos szövetkezeteket. a közepes szövetkezetek is fejlődnek. sok parasztembertől hallhattuk az utóbbi hónapokban, hogy szerintük az aszály nagyobb kárt okozott volna, ha még mindig egyénileg gazdálkodnának a parasztság tömegei. jobban visszavetette volna a termelést is - különösen az állattenyésztést -, a kölcsönös segítség és összefogás hiányában pedig különösen pusztítóan hatott volna a gazdaságilag gyengébb, tartalékokkal nem rendelkező paraszti rétegek között. persze a kisebb termés és a viszonylag nagyobb költségek következményeit az új szövetkezetekben közösen sem könnyű elviselni. a nehézségek legyűrése a szövetkezetek vezetőségétől komoly erőfeszítést, a tagságtól pedig a helyzet megértését és a felesleges viszálykodás elkerülését igényli. a jelentégi felmérés szerint az összes termelőszövetkezeteknek mintegy 15 százaléka zárja hiánnyal múlt évi mérlegét. a hiányt még kevés szövetkezet tudja saját tartalékából fedezni, nagyobb részt átmeneti bankhitel felvétele szükséges, egyes esetekben kivételesen külön állami támogatás folyósítása lehet a megoldás.

- fontos és örövendetes, hogy 1961-ben a nemzeti jövedelem felhasználása a fő arányok tekintetében tervszerű volt. az állami beruházások tervét előzetes adatok szerint 98-99 százalékra teljesítettük, a termelőszövetkezeti beruházásokat pedig 100 százalékra. a közületi kiadások a tervezettnél megfelelően alakultak, a szociális-kulturális kiadások az előirányzat szerint növekedtek. biztosítottuk a szükséges anyagi eszközöket a honvédelem fejlesztésére, elsősorban a hadsereg korszerűsítésére és elegendő tettünk nemzetközi pénzügyi kötelezettségeinknek is. egyetlen területen jelentkeztünk letérés a terv vagányairól, mégpedig a vállalati forgóeszközök aránytalan növekedése miatt. a nemzeti jövedelemnek a tervezettnél lényegesen nagyobb részét kellett készlethitelekre felhasználni. erre azért kell

fel-
figyelnünk, mert nemcsak a tervekkel, hanem a takarékos gazdálkodással is ellentétes irányú folyamatról van szó.

/folyt. köv./

13.24

-12-

/megkezdődött... 12. folyt./- szb

- a lakosság fogyasztása a tervezettnél kisebb mértékben, nem egészen 2 százalékkal növekedett. a tervtől való elmaradás fő oka a kisebb mezőgazdasági termelésben keresendő. a lakosság jövedelmének növekedését elsősorban a foglalkoztatottak számának - a mezőgazdaság nélkül számított - mintegy 50.000 fős emelkedése okozta. ez a korábbi évekhez viszonyítva szerényebb mértékű emelkedés, de a foglalkoztatottak száma így is jobban nőtt a népesség természetes szaporodásánál. a reáljövedelem tervezett emelkedése nem következett be, főként a szabadpiaci cikkek áremelkedése miatt. a kereskedelem árukészlete főleg iparcikkokban növekedett, a választék bővült. a takarékbetétállomány a múlt évben tovább nőtt, az év végén 1,1 milliárd forinttal volt nagyobb, mint az év elején.

- országunk pénzügyei 1961-ben kielégítően alakultak. a pénzügyi egyensúlyt minden vonatkozásban sikerült biztosítani. talán ez a legszembetűnőbb bizonyítéka a gazdaságpolitikában érvényesülő józan megfontoltságnak és takarékoságnak, a pénzügyi egyensúly alapvető feltételét az bizonyította, hogy múlt évben a nemzeti jövedelem felhasználása nem a tervezett magasabb, hanem a valóban létrejött, némileg alacsonyabb nemzeti jövedelemhez igazodott. tehát beruházásra, fogyasztásra és egyéb célokra nem használtunk fel többet, mint amennyit ténylegesen termeltünk is az országban. az államháztartás egyensúlyát a nemzetközi kötelezettségek teljesítése mellett is sikerült biztosítani, a költségvetés kiadásai némileg alatta maradtak a bevételeknek. a forgalomban lévő pénzmeny-nyiség és a kereskedelem árumennyisége ugyancsak kedvező arányt mutatott és egyensúlyban volt. a hitelmérleg egyensúlyát biztosította, hogy a hitelnyújtásban következetesen érvényesült a fedezeti elv a külkereskedelmi mérleg némi kivételi többletet mutat, tehát 1961-ben a külkereskedelmi forgalom kedvezőbben alakult a tervezettnél. egyensúlyban volt az ország 1961. évi fizetési mérlege is.

- összefoglalva megállapíthatjuk, hogy az elmúlt év gazdasági mérlege pozitív, abban az eredmények vannak túlsúlyban, és megfelelő lépcsőt jelent az 1962. év magasabb követelményeinek eléréséhez.

- ez évi állami költségvetésünk - mint minden szocialista állam költségvetése - a termelés és a jövedelmek népgazdasági szintű tervezésén alapul. úgy tervezzük, hogy az ipari termelés 8 százalékkal, a mezőgazdasági termelés pedig 9 százalékkal növekszik. a tervek szerint a gazdaságosság is tovább javul, a termelési költségek csökkennek - az iparban például átlagosan 1,8 százalékkal, - tehát a tavalyinál több nemzeti jövedelmet számolhatunk el az év végén.

/folyt. köv./

14.03

-13-

15.24

/megkezdődött... 13. folyt./- szb

a nemzeti jövedelem tervezett növeléséhez azonban nem elegendő, ha egyszerűen több terméket állítanak elő a termelő üzemek, csökkenő termelési költséggel, tervszerű összetételben és az előírt minőségben kell megtermelni a nagyobb termékmennyiséget, mert csak így jöhet létre nagyobb nemzeti jövedelem. a nagyobb nemzeti jövedelem létrehozása pedig feltétele a nagyobb fogyasztásnak és a beruházásnak.

- szocialista viszonyok között az állami költségvetés keretében rendszeresen, évről-évre növekvő mennyiségű anyagi javakkal gazdálkodunk, nő a társadalom szükséglete és nő a közcélokra fordítható jövedelem összege is. ez a tendencia ez évi költségvetésünk tervezetében is tükröződik. a bevételek és a kiadások összege 11 százalékkal nagyobbra van előirányozva a tavalyinál. a bevételek 84.4 milliárdos és a kiadások 83.8 milliárdos összegéből látható, hogy a költségvetés egyensúlyban van. a tervezet összeállításakor célunk volt minden reális bevételi forrás felkutatása, igénybevétele és a rendelkezésre álló összegek ésszerű, arányos felhasználása. a költségvetés kiadásai megközelítően fedezik a felhasználók igényeit, de nem 100 százalékosan. a tervezet összeállításakor nem az igénylistákat vettük kiinduló pontnak, hanem a várható bevételi lehetőségeket.

- a tavalyihoz képest előirányzott többletbevételeket teljes egészében a szocialista vállalatok befizetéseiből nyerjük, míg a lakosság adókötelezettsége és egyéb befizetése a tavalyi szinten marad. a vállalatoktól származó többletek nagyobb részét, 8.6 milliárd forintot a tervek szerint az állami vállalatok tiszta jövedelméből, 200 milliót pedig a szövetkezetek adófizetéséből vételezzük be. miután a szocialista vállalatoktól származik a tervezett összes bevételek 87.7 százaléka, az állami vállalatok és szövetkezetek gazdálkodásától döntő mértékben függ a betervezett költségvetés végrehajtása és a költségvetés egyensúlyának megvalósítása az egész esztendőben.

- növeljük az állami beruházásokat, a szövetkezeti hiteleket, a szociális-egészségügyi, valamint a tudományos-kulturális kiadásokat, a tanácsi hozzájárulást, biztosítjuk az állami vállalatok pénzellátását, a szükséges mértékben növekszik ebben az esztendőben is a honvédelmi kiadások összege, és nemzetközi pénzügyi kötelezettségeinknek is a tavalyinál nagyobb összeggel teszünk eleget. a pénztöbbletek arányos elosztásával biztosítani tudjuk az állami és gazdasági élet minden oldalát, harmónikus továbbfejlődését.

- a beruházásokra fordított pénzüsszeg 1962-ben 14 százalékkal növekszik a tavalyihoz viszonyítva, tavaly bizonyos fokig kortátoztuk, visszاسzorítottuk a beruházásokat, hogy más célokra többet fordíthassunk. ez évben ismét növelhetjük az álló alapok bővítésére szánt pénzüsszeget.
/folyt.köv./

14. 10

15. 30

-14-

/megkezdődött... 14. folyt./ gy

1961-ben az ország nemzeti jövedelmének 25 százaléka volt a népgazdaság összes álló és forgóalapjának növelésére fordított hányad. az idei beruházási program megfelel az országgyűlés által jóváhagyott ötéves terv céljainak. említésre méltó, hogy az ipari minisztériumok beruházásainak 60-70 százaléka a vidéki ipar bővítését és üzemfejlesztését szolgálja. többek között az év végéig elkészül a dunai szalmacellulóze gyár beruházása. az egyesült izzó váci képcsőgyára pedig az idén már 200 000 televízió-képcsövet gyárt.

- a költségvetés jelentős eszközöket biztosít a mezőgazdaság fejlesztésére. közel 7 000 traktorral, 1 250 gabonakombájnnal, több ezer munkagéppel nő a gépállomány. lehetőség lesz az öntözött terület 43 000 katasztrális holddal való növelésére, 12 000 katasztrális hold szőlő, 18 000 katasztrális hold gyümölcsös telepítésére, további 103 000 katasztrális holdon pedig talajjavításra.

- a most betervezett költségvetés az első, amelynek összeállításakor a népgazdaság egészében szocialista

termelési viszonyokkal számolhattunk. ma már módunkban van áttekinteni, hogy a szövetkezeti gazdálkodás győzelme milyen változásokat eredményezett az állami pénzügyek területén. ha az 1958-as és az 1962-es esztendőt összehasonlítjuk, azt látjuk, hogy a költségvetésben erőteljesen nőttek a hitelfolyósítások, a mezőgazdasági termelés pénzügyi támogatása, a szociális-egészségügyi kiadások, ezzel szemben csökkentek a mezőgazdaságból, származó adóbevételek. első pillantásra szembeütő, hogy növekedtek a mezőgazdasággal kapcsolatos költségvetési kiadások, csökkentek a bevételek. a szocialista átalakítás tehát kétségtelenül jelentős pénzügyi terhet hárított az államra is, de olyan terheket, amelyeket nyugodt lélekkel vállalhatunk, mert végeredményben gyümölcsöző befektetések. vegyük például a hitelfolyósításokat, ebben az évben 2.5 milliárd forinttal több hosszú- és középlejáratu hitelt folyósítunk a termelőszövetkezeteknek, mint négy esztendővel előtte. a hitelek zöme beruházási célokat szolgál, és a szövetkezetek örömmel igénybeveszik. a termelőszövetkezeti gazdaságok létrejötte a beruházási kedv nagyfokú megélénkülésével járt együtt. az állami hitelek mellett a legtöbb termelőszövetkezet saját anyagi eszközökből is számottevő beruházásokat végzett. az egész országban évente körülbelül 1 milliárd forintot ruháznak be a termelőszövetkezetek saját pénzalapjukból. a beruházási kedv

ilyenfelélnkülése biztató és feltétlenül meghozza gyümölcsét. annál inkább pozitívan kell értékelnünk, mert visszaemlékezhetünk, hogy a magyar mezőgazdaságra a kisáruterelés viszonyai között éppen a tökeszegénység, a lanyha beruházási kedv és a lassan megtérülő beruházások voltak jellemzők. a szövetkezeti parasztok beruházási kedve jó jel, mert ahol beruházási kedv van, ott élet van, ott a boldogulás vágya hevíti az embereket, amiből viszont haszna származik az egyéneknek is, az államnak is.

/folyt. köv./

14. 18

- 15 -

/ megkezdődött.... 15. folyt./ gy

- a termelés növelését célzó különböző támogatások révén ez évben 1.3 milliárd forinttal többet juttatunk a termelőszövetkezeteknek, mint négy évvel ezelőtt. e támogatásokkal képzett szakemberek alkalmazására ösztönözzük a termelőszövetkezeteket, valamint fokozott talajjavításra, a minőségi vetőmagvak hasznosítására, kiváló tenyészállatok beszerzésére és az állategészségügy jobb megszervezésére.

- a mezőgazdaság adóterhe - folytatta - ez évben 2 milliárd forinttal kisebb, mint négy évvel ezelőtt volt. az adókedvezmények az állam számára bevételi csökkenést jelentenek az ujonnan alakult szövetkezeteknek azonban lényeges segítség ahhoz, hogy átküzdjék magukat a kezdeti nehézségeken. az adóteher csökkentését részben lehetővé tette a termelőszövetkezeteknél alkalmazott egyszerűbb adókiutvitési rendszer és az adóbehajtás költségeinek csökkenése is. a jövőben lehetségessé válik egész mezőgazdasági adórendszerünk lényeges egyszerűsítése. szükségesnek látjuk már most megindítani ennek érdekében az előkészítő munkát.

- a mezőgazdaság szocialista átalakítása következtében jelentősen növekedtek az állam szociális-egészségügyi kiadásai. ebben az évben a termelőszövetkezetek szociális-egészségügyi ellátására 800 millió forinttal nagyobb összeget fordítunk, mint négy évvel ezelőtt. ez természetes következménye annak, hogy a dolgozó parasztok is részesülnek a társadalombiztosítási szolgáltatásban. átmeneti kiadásként jelentkezik a költségvetésben a gyenge termelőszövetkezetek pénzügyi támogatására előirányzott 500 millió forint. ez az összeg a gyenge termelőszövetkezetek erősödésének arányában fokozatosan csökken, s reméljük, mielőbb el is tűnik a költségvetésből.

- az állami költségvetésből folyósított pénzügyi támogatás tehát alapvetően a termelőszövetkezetek termelésének ösztönzését szolgálja, vagyis egyidejűleg előnyös a termelőszövetkezetek tagsága, s az egész lakosság számára is.

- a költségvetési előirányzat összeállításakor messzemenő figyelmet fordítottunk a tudományos munka anyagi feltételeinek biztosítására, - a lehetőségek határain belül. ezek a lehetőségek nem kicsinyek Magyarországon. a tudományos kutatásokra előirányzott költségvetési keretek bővülnek. ha a költségvetési és a költségvetésen kívüli pénzügyi fedezetet is figyelembe vesszük, azt látjuk, hogy ez évben a magyar népköztársaság valamivel több mint 2 milliárd forintot költ a tudományok ápolására. néhány hónappal ezelőtt a tudományos akadémia javaslatára a kormány létrehozta a tudományos kutatások fejlesztési alapját 110 millió forint-tal éves előirányzattal

ebből 90 millió forint felett a tudományos és felsőoktatási tanács rendelkezik.

/folyt. köv./

14.27

-16-

/megkezdődött... 16. folyt./- szb

az alap összegéből 1962-ben 40 millió forintot a műszaki tudományok, 19 millió forintot a természettudományok, 18 millió forintot az agártudományok, 11 millió forintot az orvosi és biológiai tudományok, 2 millió forintot pedig a társadalomtudományok támogatására fordítanak.

- ebben az évben 110 millió forintot irányzunk elő a költségvetésben az elmúlt év őszén megszavazott oktatási törvény végrehajtására. ebben az összegben a politechnikai oktatás kiszélesítésének, új iskolai osztályok és tanműhelyek létesítésének költségei, a felszerelések korszerűsítése, valamint 19 ipari és mezőgazdasági felsőfokú technikum költségei szerepelnek. a 110 millió forinton felül kell számításba venni az üzemek által az iskolák részére átadott anyagok és felszerelési tárgyak értékét, ami további ötvenmillió forintot jelent. számolhatunk azzal, hogy a következő években évről-évre jobban növekszik majd az oktatási célra fordított kiadások összege. az állami pénzzel való takarékos gazdálkodás azt követeli, hogy az oktatási reformot fokozatosan hajtsuk végre és az erre a célra szolgáló pénzeszközöket is fokozatosan növeljük. oktatási célokra már most, az oktatási reform megvalósításának kezdetén is nagyon jelentékeny összegeket fordít az állami költségvetés. 1962-ben például egy általános iskolai tanuló képzésére átlagosan 1.255.- forintot, egy középiskolás diák képzésére 3.882 forintot juttat az állami költségvetés. ezenfelül egy ipari tanulóra átlagosan 4.700 forintot, egy egyetemi hallgatóra pedig 23.336.- forintot költünk ebben az évben.

- a költségvetés közvetlenül is, közvetve is hatással van a lakosság mindennapi életére. az előterjesztés azt a törekvést fejezi ki, hogy ez a hatás a lakosság szempontjából kedvező legyen. a költségvetés kiindulópontja az 1962-es népgazdasági terv előirányzata, amely szerint a lakosság fogyasztása 4 százalékkal növekszik. egyidejűleg nő a bérből és fizetésből élők reáljövedelme, valamint a parasztság egy főre jutó fogyasztása. arra is számíthatunk, hogy a lakosság az idén tovább növeli takarékbetétjeit. ezt a feltevést alátámasztja, hogy a takarékbetétállomány az év első hónapjában is tovább növekedett. jelenleg az országos takarékpénztár 4.200.000 betétkönyvet tart nyilván, és ha feltételezzük, hogy egy betétesnek átlag két betétkönyve van, akkor is mintegy kétmillió takarékbetétkönyv-tulajdonos van Magyarországon.

/folyt.köv./

14.37

-17-

La 15.35

/megkezdődött.... 15. folyt./ gy

- a termelés növelését célzó különböző támogatások révén ez évben 1.3 milliárd forinttal többet juttatunk a termelőszövetkezeteknek, mint négy évvel ezelőtt. e támogatásokkal képzett szakemberek alkalmazására ösztönözzük a termelőszövetkezeteket, valamint fokozott talajjavításra, a minőségi vetőmagvak hasznosítására, kiváló tenyészállatok beszerzésére és az állategészségügy jobb megszervezésére.

- a mezőgazdaság adóterhe - folytatta - ez évben 2 milliárd forinttal kisebb, mint négy évvel ezelőtt volt. az adókedvezmények az állam számára bevételi csökkenést jelentenek az újonnan alakult szövetkezeteknek azonban lényeges segítség ahhoz, hogy átküzdjék magukat a kezdeti nehézségeken. az adóteher csökkentését részben lehetővé tette a termelőszövetkezeteknél alkalmazott egyszerűbb adókiutvitési rendszer és az adóbehajtás költségeinek csökkenése is. a jövőben lehetségessé válik egész mezőgazdasági adórendszerünk lényeges egyszerűsítése. szükségesnek látszik már most megindítani ennek érdekében az előkészítő munkát.

- a mezőgazdaság szocialista átalakítása következtében jelentősen növekedtek az állam szociális-egészségügyi kiadásai. ebben az évben a termelőszövetkezetek szociális-egészségügyi ellátására 800 millió forinttal nagyobb összeget fordítunk, mint négy évvel ezelőtt. ez természetes következménye annak, hogy a dolgozó parasztok is részesülnek a társadalombiztosítási szolgáltatásban. átmeneti kiadásként jelentkezik a költségvetésben a gyenge termelőszövetkezetek pénzügyi támogatására előirányzott 500 millió forint. ez az összeg a gyenge termelőszövetkezetek erősödésének arányában fokozatosan csökken, s reméljük, mielőbb el is tűnik a költségvetésből.

- az állami költségvetésből folyósított pénzügyi támogatás tehát alapvetően a termelőszövetkezetek termelésének ösztönzését szolgálja, vagyis egyidejűleg előnyös a termelőszövetkezetek tagsága, s az egész lakosság számára is.

- a költségvetési előirányzat összeállításakor messzemenő figyelmet fordítottunk a tudományos munka anyagi feltételeinek biztosítására, - a lehetőségek határain belül. ezek a lehetőségek nem kicsinyek Magyarországon. a tudományos kutatásokra előirányzott költségvetési keretek bővülnek. ha a költségvetési és a költségvetésen kívüli pénzügyi fedezetet is figyelembe vesszük, azt látjuk, hogy ez évben a magyar népköztársaság valamivel több mint 2 milliárd forintot költ a tudományok ápolására. néhány hónappal ezelőtt a tudományos akadémia javaslatára a kormány létrehozta a tudományos kutatások fejlesztési alapját 110 millió forint-tal éves előirányzattal

ebből 90 millió forint felett a tudományos és felsőoktatási tanács rendelkezik.

/folyt. köv./

14.27

-16-

/megkezdődött... 16. folyt./- szb

az alap összegéből 1962-ben 40 millió forintot a műszaki tudományok, 19 millió forintot a természettudományok, 18 millió forintot az agrártudományok, 11 millió forintot az orvosi és biológiai tudományok, 2 millió forintot pedig a társadalomtudományok támogatására fordítanak.

- ebben az évben 110 millió forintot irányzunk elő a költségvetésben az elmúlt év őszén megszavazott oktatási törvény végrehajtására, ebben az összegben a politechnikai oktatás kiszélesítésének, új iskolai osztályok és tanműhelyek létesítésének költségei, a felszerelések korszerűsítése, valamint 19 ipari és mezőgazdasági felsőfokú technikum költségei szerepelnek. a 110 millió forintot felül kell számításba venni az üzemek által az iskolák részére átadott anyagok és felszerelési tárgyak értékét, ami további ötvenmillió forintot jelent. számolhatunk azzal, hogy a következő években évről-évre jobban növekszik majd az oktatási célra fordított kiadások összege. az állami pénzzel való takarékos gazdálkodás azt követeli, hogy az oktatási reformot fokozatosan hajtsuk végre és az erre a célra szolgáló pénzeszközöket is fokozatosan növeljük. oktatási célokra már most, az oktatási reform megvalósításának kezdetén is nagyon jelentékeny összegeket fordít az állami költségvetés. 1962-ben például egy általános iskolai tanuló képzésére átlagban 1.255.- forintot, egy középiskolás diák képzésére 3.882 forintot juttat az állami költségvetés. ezenfelül egy ipari tanulóra átlagosan 4.700 forintot, egy egyetemi hallgatóra pedig 23.336.- forintot költünk ebben az évben.

- a költségvetés közvetlenül is, közvetve is hatással van a lakosság mindennapi életére. az előterjesztés azt a törekvést fejezi ki, hogy ez a hatás a lakosság szempontjából kedvező legyen. a költségvetés kiindulópontja az 1962-es népgazdasági terv előirányzata, amely szerint a lakosság fogyasztása 4 százalékkal növekszik. egyidejűleg nő a bérből és fizetésből élők reáljövedelme, valamint a parasztság egy főre jutó fogyasztása. arra is számíthatunk, hogy a lakosság az idén tovább növeli takarékbetétjeit. ezt a feltevést alátámasztja, hogy a takarékbetétállomány az év első hónapjában is tovább növekedett. jelenleg az országos takarékpénztár 4.200.000 betétkönyvet tart nyilván, és ha feltételezzük, hogy egy betétesnek átlag két betétkönyve van, akkor is mintegy kétmillió takarékbetétkönyv-tulajdonos van Magyarországon.

/folyt.köv./

14.37

-17-

L

/megkezdődött... 17. folyt./- szb

folytatjuk a lakásépítési program megvalósítását. 1962-re 2.6 milliárd forintot irányoztunk elő állami lakásépítésre, amiből 18.000 lakás építését fejezik be az év folyamán a magánlakásépítés állami támogatására 1.1 milliárd forint szerepel a költségvetésben, ezzel a magánérből létesítendő 29.000 lakás megépítését segítjük elő. ezenfelül 115 millió forintot irányzunk elő az emelet-ráépítésekre. az idén összesen legalább 47.000 lakás készül el.

nyers rezső a továbbiakban rámutatott arra, hogy a költségvetési eszközök felhasználásának hatékonyságát a célszerűség és a takarékoság elve alapján növelni lehet. az előttünk álló esztendőben a gazdálkodás minden területén elsősorban a tervszerűség és a gazdaságosság követelményét kell érvényesíteni. a tervszerűség annyit jelent, hogy a vállalati tervet nemcsak a termelési érték tekintetében, hanem minden lényeges előírásában, részleteiben is teljesíteni kell. annyit jelent, hogy a termelést a tervezett és a rendelők igényeinek megfelelő gyártmányösszetételben kell teljesíteni, a tervezett határidőre kell leszállítani, még akkor is, ha ez nehézségekkel jár és a nyereség szempontjából nem előnyös. a tervszerűség azt is jelenti, hogy minden vállalat pontosan szállít a megrendelőnek és maradéktalanul, határidőre eleget tesz kooperációs kötelezettségének. a gazdaságosság követelményét úgy kell értelmezni, hogy a tervet a tervezett termékösszetételben, az előírt minőségben, a lehető legkisebb ráfordítással, a leggazdaságosabban kell teljesíteni. tehát a terv gazdaságos teljesítése a cél, de helytelen lenne a tervszerűséget „feláldozni a vállalati gazdaságosság oltárán.”, a következő hónapokban minden gazdasági vezetőnek fokozottan szem előtt kell tartania a tervszerűség és a gazdaságosság követelményeit, a népgazdaság érdekeit - hangsúlyozta, majd így folytatta:

- vajon minden vállalatnál kihasználják-e a termelékenység növelésének és a termelési költségek csökkentésének adott lehetőségeit? az utóbbi évek adatai népgazdasági szinten kielégítő fejlődést mutatnak, de korántsem minden vállalatnál. különösen sok lehetőség rejlik az üzemszervezés tökéletesítésében. 1962-ben például az állami iparban a tervezett költségcsökkenés 50-60 százaléka a termelés növekedése következtében, automatikusan következik be, miután a fix költségtényezők nem növekednek a termeléssel együtt. a másik 40-50 százalékot az üzemi rend és szervezethez fokozásával, műszaki-technológiai fejlesztéssel, anyagmegtakarítással, a munkanormáknak a haladóbb műszaki feltételekhez történő igazításával, a dolgozók szakképzettségének emelésével lehet elérni. indokolt lenne, hogy a vállalatok az utóbbi lehetőségekre az eddiginél nagyobb figyelmet fordítsanak.

/folyt.köv./

14.44

15.44 *L. szb*

- 18 -

/megkezdődött... 18. folyt./- szb

- további tartalékok rejlenek a műszaki fejlesztési alapok jó felhasználásában is. ebben az évben előreláthatóan több mint két-milliárd forint összegű műszaki fejlesztési alap képződik az állami vállalatoknál. az eddigi tapasztalatok azt mutatták, hogy némely vállalatnál csak csekély mértékben használják fel, ezért tavaly például többszáz millió forint maradt felhasználatlan. más vállalatoknál viszont helytelenül nem műszaki-technológiai célokra használták fel. a tudományos üzemszervezési módszerek megismerése és elterjesztése legyen szívére az üzemi vezetőknek is, a szakszervezeteknek is. a termelékenység és gazdaságosság szempontjából kedvező eredményeket hozott az elmúlt években néhány kisebb vállalat egyesítése. lehetővé tette az adott kapacitások hatékonyabb kihasználását, kedvezőbb feltételeket teremtett a műszaki fejlesztésre.

- változatlanul sok rejtett tartalék van a beruházási munkák javításában. a beruházások előkészítésében és koncentráálásában határozott javulás tapasztalható. a kivitelezési időtartam terén is mutatkozik javulás, de még mindig nem kellő mértékben. a tavalyi terv szerint üzembe kellett volna helyezni 140 kiemelt beruházást, de az év végéig csak 84 készült el teljes egészében. a késedelem oka rendszerint a gépszállítások elhúzódása. a fő probléma az építkezés, a gépszállítások és a szerelések összehangjának biztosítása, amellyel nagymértékben gyorsíthatjuk a munkát. még mindig gyakori a beruházási költségek alátérvezése és a kivitelezési költségek túllépése. előfordul, hogy a beruházási program elkészítésétől a tervdokumentációig, 30-40 százalékkal is növekszik egy-egy beruházás összege, a kivitelezés során pedig még további emelkedés jelentkezik. javítani lehet még az előkészítő-tervező munkát is, jobban kell törekedni arra, hogy minden lehetőséget megragadjuk a legmagasabb műszaki színvonal elérésére.

a továbbiakban felhívta a figyelmet a vállalatok készletgazdálkodására. a múlt évben a vállalati készletek túlságosan megnöttek, s a nemzeti jövedelemnek indokolatlanul nagy részét kötik le. rosszul gazdálkodott például a készletekkel az április 4. gépgyár, ahol a termelési terv, a kapacitás és az anyagfedezet nem volt összhangban. ezért 33 milliós befejezetlen készlet és további 5 milliós terven felüli készlet halmozódott fel. felesleges készletek keletkeztek a nemzeti bank megállapítása szerint a beloiannisz gyárban is, amely 1961-ben olyan termékeket is gyártott - minisztériumi engedély nélkül -, amelyekre egész évben sem sikerült megrendelőt szereznie.

/folyt.köv./

14.50

15.47 *L. szb*

- 19 -

/megkezdődött.....19. folyt. / - szb

de a kereskedelemben is növekedtek az immobil készletek. a magyar nemzeti bank adatai szerint a belkereskedelemben mintegy egymilliárd forint értékű elfekvő készlet van. minden vállalati vezetőnek arra kell törekednie, hogy ez előirányzott termelést optimális készlet-állomány mellett érjék el. a minisztériumok fokozott ellenőrzésén túlmenően a magyar nemzeti bank is szigorubb hitel- és kamatpolitikát folytat majd a normán felüli forgóeszközök finanszírozásában.

- jelentős tartalékokat mozgósíthatunk a gyengén gazdálkodó termelőszövetkezetek megerősítésével. a tapasztalatok szerint ez elsősorban a szövetkezeti vezetésén múlik. a gyenge szövetkezetek erősítését legtöbbször a vezetés erősítésével kell kezdeni, persze a tagok egyetértésével. hogy milyen gyors eredményeket lehet elérni, arra jó példa a dabasi szikra. ez a szövetkezet 1960-ban még nagyösszegű mérleghiánnyal, sőt vagyonihiánnyal zárta az évet. új vezető léteztet választottak, megfelelő szakembert alkalmaztak, okosan felhasználták a bankhiteleket, a tagok is megfogták a dolog végét, és a mostani zárszámadáskor már 2 millió forinttal nőtt a szövetkezet tiszta vagyona, a tagok pedig egy munkaegységre 30 forintos részesedést kaptak. a szövetkezetek erősítését szolgálhatja a járási tanácsok hatékonyabb munkája. ezért a közeljövőben erősíteni kell a járási tanácsok mezőgazdasági osztályait is.

- nem nyugodhatunk bele a lakosság részére végzett javítási-szolgáltatási tevékenység elmaradottságába, csigalassúságu fejlődésébe. a kormány nemrég megvitatta a pest megyei helyi ipari munkáját és sok fogyatékoságról kapott tájékoztatást. jobban kell ösztökélnünk az állami vállalatokat és a kisipari szövetkezeteket a szolgáltatások színvonalának emelésére, de továbbra is számításba kell venni a magánkisiparosokat, mert egyes munkáknál nélkülözhetetlenek. a javítások-szolgáltatások ezernyi fajtáját igényli a lakosság. a háztartási gépek, a televízió, a rádió, az autó javítására gyorsan és pontosan dolgozó szervizhálózatot kell létesíteni, de ezen túlmenően a szobafestéstől a ruhamosásig és a kisebb mechanikai munkáig a lakosság kiszolgálását jobban kell biztosítani.

- a gazdálkodási tervek teljesítése megköveteli a pénzügyi szabályok következetes megtartását, a rendszeres ellenőrzést és a takarékoság érvényesítését, - hozzáteszem: a szocialista morál érvényesítését. ebben az évben nagyobb igénytel kell fellépni a vállalatok és a szövetkezetek mérlegeinek elbírálásakor. az állami vállalatoknál és a szövetkezeteknél rengeteg tennivaló van a pontos könyvelés, nyilvántartás és mérlegkészítés terén.

/folyt.köv./

15.03

- 20 -

/megkezdődött... 20. folyt./- szb

a beruházási bank például 1961-ben még mindig 135 millió forint jogtalan felszámítását állapította meg az előzetes ellenőrzéskor, és a végleges számlaellenőrzéskor még mindig 90 millió forint jogtalan követelést töröltetett, amelyet pedig a beruházók és a kivitelezők már elfogadtak. el kell itélni és ki kell üldözni gazdasági életünkben az ugynevezett pénzügyi „bravurokat”, is. az utóbbi hónapokban sok szép példáját láthattuk annak, miként segítik gyáraink az oktatási reform végrehajtását. esetben azonban azt is tapasztalhattuk, hogy egyes vállalatok mérlegeiket azzal javították, hogy felesleges és használhatatlan eszközöket küldtek az iskoláknak politechnikai oktatás céljára, élve azzal a lehetőséggel, hogy ezeket az anyagokat saját javukra számolhatják el. a szerencsi gimnázium részére például 70.000 forint értékű színes ceruzát és 11.000 forint értékű kerékpár-lámpaüveget szállítottak. a sajtószentéteri 2. számú iskola udvarán viszont még mindig 4 darab, több mázsa sulyu, egyenként 30.000 forint értékű fényóródinamót, továbbá 10 darab önműködő földdöngölőt áztat az eső. akad olyan iskola is, amely több ezer szájrúzt tartalmazó küldeményt kapott egyik üzemünktől. nyilvánvaló, hogy a küldő vállalatok felesleges készleteiktől akartak megszabadulni és az ellenőrzés pillanatnyi gyengesége miatt erre lehetőségük is volt. ezek a példák is tanúsítják, hogy feltétlenül szükség van a pénzügyi fegyverem fokozottabb érvényesítésére, a számviteli munka javítására és megbecsülésére, a revíziók színvonalának emelésére.

befejezésül a dolgozók és a vezetők közötti rendszeres eszmecsere fontosságára hívta fel a figyelmet. az a munkás, tisztviselő, vagy parasztember, aki a termelési tanácskozáson, vagy a szövetkezeti közgyűlésen megismeri a gazdasági helyzetet, elmondhatja véleményét, vagy javaslatát, százszorta jobban végzi munkáját. az üzemi demokrácia fejlesztése nemcsak kötelessége minden gazdasági embernek, de szocialista rendszerünk lényegéből folyóan legbiztosabb fegyvere is. feltétlenül élni kell vele!

- tisztelt országgyűlés !

- az előterjesztett 1962. évi költségvetésben érvényesülnek az eddig is követett, helyesnek bizonyult gazdaságpolitikai elvek. a költségvetési előirányzatok nem lazák, ugyanakkor nem is maximálisak. jó végrehajtásukkal hozzájárulhatunk egész népgazdasági tervünk teljesítéséhez és az ország további fejlődéséhez. kérem ezért a költségvetés elfogadását. /nagy taps./

/folyt.köv./

15.12

- 21 -

/megkezdődött... 21. folyt./ -szb

a pénzügyminiszter expozéja után molnár ernő, a terv- és költségvetési bizottság előadója szólalt fel. beszámolt arról, hogy a költségvetési törvényjavaslatot az országgyűlés tizenkét bizottsága megvitatta. a képviselők sokoldalúan, felelősségtől áthatva mondták el véleményüket, észrevételeiket a tervezetről. módosító javaslat nem merült fel. a bizottsági tanácskozásokon sokan hangsúlyozták a pénzügyi lehetőségek jobb kihasználásának fontosságát.

a terv- és költségvetési bizottság véleményét tolmácsolva molnár ernő rámutatott:

- bizottságunk megállapította, hogy az 1962. évi költségvetés összhangban van népgazdaságunk feladataival, s e feladatok végrehajtását pénzügyileg biztosítja. költségvetésünk beilleszkedik a második ötéves tervbe, reális lehetőségekre támaszkodik, figyelembe veszi együttműködésünket a testvéri országokkal, s az ebből fakadó lehetőségeket.

- a törvényjavaslat dolgozó népünk alkotó munkalendületére támaszkodik, helyesen számol a szocialista gazdálkodás előnyeivel.

a képviselő örömmel állapította meg, hogy állami bevételeink - az előző év költségvetési tervezetéhez viszonyítva - több mint 10 százalékkal emelkednek. nemcsak a kiadásokat fedezhetjük, hanem mintegy 597 millió többlet-bevétellel is számolhatunk.

- a törvényjavaslat - folytatta - helyes gazdálkodási és fejlesztési arányokat állapít meg, s megfelelő összegeket irányoz elő a tavalyinál magasabb értékű beruházásokra, ugyanakkor biztosítja a bővített újratermeléshez szükséges pénzügyi fedezetet. az előirányzatok között nagy összegek szerepelnek a szocialista mezőgazdaság további megszilárdítására. különösen jelentős a mezőgazdaság fokozott ütemű gépesítése, amelynek eredményeként az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek nagyban hozzájárulhatnak nemzeti jövedelmünk további emelkedéséhez.

az előadó ezután hangsúlyozta, hogy az idén jelentősen emelkednek az egészségügyi, a szociális és kulturális ágazatok kiadásai. az előirányzatokat annak figyelembe vételével állították össze az illetékesek, hogy a mezőgazdaság szocialista átszervezésének befejezésével több területen lényegesen növekednek az állam feladatai. az idén például a társadalombiztosítás már csaknem az egész lakosságra kiterjed majd, s a biztosítottak aránya az év végére eléri az ország lakosságának 96-97 százalékát.

/folyt.köv./

15.17

[Handwritten signature]

- 22 -

/megkezdődött... 22. folyt./- szb

rámutatott, hogy a törvényjavaslat tartalmazza a vezetés munkájának további javításához szükséges feltételeket is, egy-szersmind segíti a gyengén működő termelőszövetkezetek gazdálkodásának magasabb színvonalra emelését. államunk eddig is nagyarányu támogatást adott a gyenge tsz-eknek, most azonban ezt a segítséget feltételekhez - a termelési eredmények, a gazdasági szervező munka megjavításának feltételeihez köti.

- miután a költségvetés megfelel az 1962. évi népgazdasági tervnek, annak végrehajtását pénzügyileg biztosítja, továbbá szilárd egyensúlyt ad és céljai a dolgozó nép érdekeit szolgálják, a tisztelt országgyűlésnek javaslom a terv- és költségvetési bizottság nevében, hogy a költségvetést általánosságban és részleteiben fogadja el - mondotta molnár ernő, majd indítványozta, hogy a költségvetésről szóló törvényjavaslatot az országgyűlés általánosságban és részleteiben együttesen vitassa meg. a javaslatot a képviselők elfogadták.

az 1962-es költségvetési javaslat vitájában elsőként gáspár sándor képviselő, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a központi bizottság titkára szólalt fel.

/szerkesztőségek figyelmébe!

gáspár sándor beszédét a február 17-i, szombati kiadásban ismertetjük. /

/folyt.köv./

15.25

[Handwritten mark]

-23-

/ megkezdődött..... 23./ gy

ebédszünet után

bondor józsef budapesti képviselő a költségvetés építőipari előirányzataival foglalkozott. rámutatott arra, hogy erre az iparágra 1962-ben is nagy feladat vár: több mint 12 milliárd forintos beruházást kell lebonyolítani, s e feladat végrehajtása a termelékenység csaknem kilenc százalékos növelését követeli meg. kormányzatunk az építőipar fejlesztésére az idén 328 millió forintot fordít, ami lehetővé teszi az építőipar további gépesítését is.

ezután a lakásépítés helyzetéről, eredményeiről és problémáiról beszélt. az építőipar eddigi eredményei reményt nyújtanak arra, hogy a második ötéves terv lakásépítési programját maradéktalanul megvalósítjuk. az építőipar költségvetési irányzatai mind kedvezőbben alakulnak, egyenletesebb a lakások átadásának üteme. tovább javult a tipustervezés, az újonnan épülő lakások csaknem háromnegyed része már tipustervek alapján készült. örvendetes, hogy a fővárosban az idén átadandó lakások dokumentációjának 42 százaléka már az elmúlt év októberében rendelkezésre állt.

a továbbiakban az új építési technológiákról, az ésszerűbb anyaggazdálkodásról és a munkaszervezés feltételeiről beszélt. befejezésül hangoztatta: az építőipar fizikai és műszaki dolgozóiban megvan az akarat és a szándék arra, hogy a mostani tervében is legjobb tudásuk szerint teljesítsék a párt és a kormány által reájuk bízott feladatokat.

a költségvetést elfogadta és elfogadásra ajánlotta.

/folyt. köv./

16.38

- 24 -

/ megkezdődött... 24. folyt./ gy

gácsi miklós, borsod-abauj-zemplén megye képviselője a költségvetési tervezet kohászati előirányzataival foglalkozott. hangsúlyozta: kohászatunk legfőbb feladata 1962-ben, hogy az eddiginél gazdaságosabban termeljen és javítsa a termékek minőségét.

- szakembereinknek elsősorban arra kell törekedniük, hogy nyersvasból, acélból, hengerelt bugából ne csak teljesítsék, hanem lehetőleg túl is teljesítsék tervüket ezzel segíthetik legjobban a többi iparágak termelését, a készgyártmányok mennyiségének növelését. ezért arra kérem az illetékeseket: dolgozzanak ki javaslatokat, módszereket a kohások anyagi érdekeltiségének növelésére, ösztönzőbb premizálási rendszerek bevezetésére.

- az ötéves terv második esztendejében kohászatunktól még több exportterméket vár a népgazdaság. a termelés mennyiségi növekedésével egyidejűleg növekszenek a minőségi igények is - s b. üzemek dolgozói a minőség javításában is jó eredményeket, szép sikereket értek el - bőven akad még tennivalónk. egyik fontos feladat például, hogy megszüntessük a szállítások egyenletlenségét. meg kell szüntetnünk azt a helytelen gyakorlatot, hogy a kohászatban az exporttermékek nagy többségét a gazdasági év második felében gyártjuk és szállítjuk a megrendelőknek. az egyenletes exporttermelés másik fontos feltétele, hogy külkereskedelmi vállalataink, szerveink időben továbbítsák a megrendeléseket.

gácsi miklós a költségvetést a borsod-abauj-zemplén megyei képviselőcsoport és a maga nevében elfogadta, s az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

bolvári józsefné tolna megyei képviselő megállapította: népgazdaságunk 1962-es költségvetéséből megfelelő összeg jut a könnyűipar fejlesztésére. az előirányzott mintegy egymilliárd forint lehetővé teszi a termékek mennyiségének, minőségének, választékának az előző évekhez hasonló ütemű bővítését, illetve növelését.

a tolna megyei képviselőcsoport nevében a költségvetést elfogadta és elfogadásra ajánlotta.

/folyt. köv./
17.14

-25-

/megkezdődött..... 23./ gy

ebédszünet után

bondor józsef budapesti képviselő a költségvetés építőipari előirányzataival foglalkozott. rámutatott arra, hogy erre az iparágra 1962-ben is nagy feladat vár: több mint 12 milliárd forintos beruházást kell lebonyolítani, s e feladat végrehajtása a termelékenység csaknem kilenc százalékos növelését követeli meg. kormányzatunk az építőipar fejlesztésére az idén 328 millió forintot fordít, ami lehetővé teszi az építőipar további gépesítését is.

ezután a lakásépítés helyzetéről, eredményeiről és problémáiról beszélt. az építőipar eddigi eredményei reményt nyújtanak arra, hogy a második ötéves terv lakásépítési programját maradéktalanul megvalósítjuk. az építőipar költségvetési irányzatai mind kedvezőbben alakulnak, egyenletesebb a lakások átadásának üteme. tovább javult a tipustervezés, az újonnan épülő lakások csaknem háromnegyed része már tipustervek alapján készül. örvendetes, hogy a fővárosban az idén átadandó lakások dokumentációjának 42 százaléka már az elmúlt év októberében rendelkezésre állt.

a továbbiakban az új építési technológiákról, az ésszerűbb anyaggazdálkodásról és a munkaszervezés feltételeiről beszélt. befejezésül hangoztatta: az építőipar fizikai és műszaki dolgozóiban megvan az akarat és a szándék arra, hogy a mostani tervében is legjobb tudásuk szerint teljesítsék a párt és a kormány által reájuk bízott feladatokat.

a költségvetést elfogadta és elfogadásra ajánlotta.

/folyt. köv./

16.38

- 24 -

/megkezdődött... 24. folyt./ gy

gácsi miklós, borsod-abauj-zemplén megye képviselője a költségvetési tervezet kohászati előirányzataival foglalkozott. hangsúlyozta: kohászatunk legfőbb feladata 1962-ben, hogy az eddiginél gazdaságosabban termeljen és javítsa a termékek minőségét.

- szakembereinknek elsősorban arra kell törekedniük, hogy nyersvasból, acélból, hengerelt bugából ne csak teljesítsék, hanem lehetőleg túl is teljesítsék tervüket ezzel segíthetik legjobban a többi iparágak termelését, a készgyártmányok mennyiségének növelését. ezért arra kérem az illetékeseket: dolgozzanak ki javaslatokat, módszereket a kohászati anyagi érdekeltségének növelésére, ösztönzőbb premizálási rendszerek bevezetésére.

- az ötéves terv második esztendejében kohászatunktól még több exportterméket vár a népgazdaság. a termelés mennyiségi növekedésével egyidejűleg növekszenek a minőségi igények is - s bármilyen sikereket értek el - bőven akad még tennivalónk. egyik fontos feladat például, hogy megszüntessük a szállítások egyenletlenségét. meg kell szüntetnünk azt a helytelen gyakorlatot, hogy a kohászatban az exporttermékek nagy többségét a gazdasági év második felében gyártjuk és szállítjuk a megrendelőknek. az egyenletes exporttermelés másik fontos feltétele, hogy külkereskedelmi vállalataink, szerveink időben továbbítsák a megrendeléseket.

gácsi miklós a költségvetést a borsod-abauj-zemplén megyei képviselőcsoport és a maga nevében elfogadta, s az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

bolvári józsefné tolna megyei képviselő megállapította: népgazdaságunk 1962-es költségvetéséből megfelelő összeg jut a könnyűipar fejlesztésére. az előirányzott mintegy egymilliárd forint lehetővé teszi a termékek mennyiségének, minőségének, választékának az előző évekhez hasonló ütemű bővítését, illetve növelését.

a tolna megyei képviselőcsoport nevében a költségvetést elfogadta és elfogadásra ajánlotta.

/folyt. köv./
17.14

-25-

/megkezdődött... 25. folyt./ gy

dr. baskay-tóth bertalan pest megyei képviselő mezőgazdasági kérdésekről szólva a takarmánybázis javításának fontosságát hangoztatta. hazánkban csaknem két és félmillió katasztrális hold, vagyis az ország összes területének egyhatoda gyep. mivel ez a terület csak gyenge minőséget és keveset terem, sürgősen meg kell honosítani azokat a jól bevált, s a szocialista mezőgazdaságban kiválóan alkalmazható nagyüzemi módszereket, amelyek segítségével a gyep termése gyorsan növelhető. hazai és külföldi kutatási eredmények egybehangzón igazolják, hogy a megfelelő növényösszetételű gyepen a terméstleghatásosabban nagyadagu műtrágyázással lehet fokozni. a következő években - a szántóföldek mellett - azokra a gyepekre is jut műtrágya, amelyek azt több természettel gazdaságosan meghálálják.

a gyepterületek számoitvő beruházás nélkül öntözhetők. az ilyen területek termése 200-300 százalékkal is növelhető. öntözés és műtrágyázás alkalmazásával a ráfordítás 100-200 százalékos jövedelemmel térül vissza.

a költségvetést elfogadta és elfogadásra ajánlotta.

a műszaki fejlesztés időszerű feladatairól, problémáiról beszélt berkó zoltán szabolics-szatmár megyei képviselő. kiemelte: 1962. évi állami költségvetésünk a vállalatoknak több mint kétmilliárd forint értékű műszaki fejlesztési alapot biztosít - 200 millióval többet, mint a múlt évben. ennek a hatalmas összegnek okos, célszerű és körültekintő felhasználásával nagyban elősegíthetjük iparunk műszaki színvonalának emelését, a tudományos kutató munka eredményeinek növelését.

- tuzás nélkül állíthatjuk, - mondotta -, hogy számos ipari termékünk gazdasági és műszaki szempontból egyaránt elérte a világszínvonalat; iparunk valamennyi termékéről azonban nem mondhatjuk el ugyanezt. mielőbb meg kellene vizsgálnunk például erősáramú izzólámpa berendezéseink technikai fejlesztésének lehetőségeit. a gépiparban a gyártmányok korszerűsítése, új gyártmányok bevezetése mellett a gyártástechnológia fejlesztésére kell törekednünk. érdemes számba vennünk azt is: vegyipari üzemekben hogyan gépesíthetnénk az anyagok mozgatását, milyen eljárásokkal biztosíthatnánk a berendezések korrózióvédelmét.

/folyt. köv./

18.09

-26-

/megkezdődött... 26. folyt./ gy

-nagyszerű feladatok állnak híradástechnikai iparunk dolgozói előtt is: a távbeszélő-központok, a mikrohullámu és átviteltechnikai berendezések gyártásában el kell érniünk a legmagasabb gyártási színvonalat; műszeriparunkban pedig az automatizálást elősegítő berendezések és elektronikus mérőműszerek gyártását kell olcsóbbá és jobbá tennünk.

a költségvetést elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

balogh ferenc veszprém megyei képviselő volt a következő felszólaló:

- a költségvetés legnagyobb értéke: messzemenően gondoskodik a dolgozó emberekről - hangoztatta -, majd veszprém megye iparának, mezőgazdaságának fejlődéséről számolt be. a megye dolgozói derekasan kivették részüket a vegyipar fejlesztésére hozott párt- és kormányhatározatok végrehajtásából. tavaly például tizenegy százalékkal több nitrogén műtrágyát gyártottak, mint 1960-ban, és 22.3 százalékkal emelték a szuperfoszfát-termelést. tettelesítették exporttervüket is; a múlt évben az előirányozottnál 11.4 százalékkal több árut szállítottak külföldre.

a képviselő ezután az ország egyik leggyorsabban fejlődő ipari központja az 1959-ben várossá nyilvánított ajka problémáira hívta fel a figyelmet. elmondotta, hogy az elmúlt évtizedben ajka lakossága nyolc és félszeresére növekedett. a kommunális, szociális és kulturális beruházások üteme azonban nem tartott lépést a követelményekkel. kevés a burkolt út és járda, a park, hiányos az orvosi rendelők hálózata és csupán egyetlen gyógyszer-tár működik. a város legtöbb üzlete kicsi és korszerűtlen.

a minisztériumok által irányított ipari építkezések mögött jelentősen elmaradt a járulékos és kommunális feladatok megoldása. ezért indítványozom: hívják újra életre azt a tárgyalások közötti bizottságot, amely annakidején ajka város fejlesztésével foglalkozott, s közös erővel kezdjenek hozzá a hibák kijavításához.

balogh ferenc az 1962-es költségvetést elfogadta és elfogadásra ajánlotta.

kalmár pálné győr-sopron megyei képviselő sopron város el-látási problémáiról beszélt. a város fejlődésével nem tartott lépést a sütőipar, ami időnként zavarokat okoz a kenyér- és péksütemény-ellátásban. kérte az illetékeseket: gondoskodjanak arról, hogy sopron minél előbb korszerű kenyérgyárat kapjon.

a költségvetést elfogadta és elfogadásra ajánlotta.

/folyt. köv./

18.23

- 27 -

/megkezdődött... 27. folyt./= szb

móricz virág pest megyei képviselő a kulturális ágazat néhány fontosabb előirányzatával foglalkozott.

- a kultúra minden munkása örömmel nyugtázza, hogy országunk jövendelmének 27 százalékát - 22.5 milliárd forintot - az egészségügy, a szociális ellátás, a népművelés, a művészetek fejlesztésére költi. e jelentős összeget mind több helyen tetézik meg, egészítik ki a társadalmi munkások, akik szabadidejükben is szívesen, szeretettel foglalkoznak a közösség dolgaival. a társadalmi összefogás erejét jól példázza, hogy 1961-ben állami erőből 600, társadalmi munkával és állami támogatással 167, kizárólag társadalmi összefogásból pedig 65 új tanterem épült. vas megye körmendi járásában azért nincs már iskolaprobléma, mert négy falu összefogott és szép, modern iskolát emelt. dunabogdányban ugyancsak valóságos iskolapalotát építettek, tótfaluban egészségház, szabócs megye községeiben pedig 54 korszerű tanterem dícséri a társadalmi aktivisták kezemunkáját.

- javul, szépül az élet, könnyebbedik a paraszti munka - érthető tehát, hogy égető szükségük van a községeknek művelődési otthonokra, kulturházakra is. a művészetek új falusi hajlékainak építéséhez szintén százakkal, milliókkal járulnak hozzá a kisebb-nagyobb járások, falvak közösségei. állami szerveink segítsék kezdeményezéseiket, támogassák szép és nemes vállalkozásukat. - s ha a művelődési ház rovaton szereplő 74 millió forintot jól osztjuk be, oda adunk belőle, ahol legsürgetőbb az igény, újabb nagy lépést teszünk a földek emberei kulturális színvonalának emeléseért.

az 1962. évi állami költségvetést elfogadta és elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

18.38

18

MW

- 28 -

/megkezdődött... 28. folyt./- szb

nagy károly békés megyei képviselő hangsúlyozta:

- a költségvetés körültekintő, gondos munka eredménye, s az előirányzott bevételek és kiadások második ötéves tervünk irányelvein alapulnak. a javaslat méltó arra, hogy egész népünk költségvetésének nevezzük. örömmel láttam, hogy a tervezetben, államháztartásunk gazdálkodásában jelentőségüknek megfelelő helyet kaptak termelőszövetkezeteink, szocialista nagyüzemeink, s azt is jónak tartom, hogy külön rovatot nyitottak a ma még gyenge, de biztató jövő előtt álló közös gazdaságok támogatására.

nagy károly a továbbiakban az állategészségügy feladataival foglalkozott. az állategészségügy további javítása - hangoztatta - nem csupán pénzügyi kérdés. valamennyi érdekelt összefogásával, felelősségteljes, gondos munkájával el lehet érni, hogy a falu több húst, zsírt adhasson a városnak.

a költségvetést elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

nagy zoltán borsod megyei képviselő szűkebb hazája, ózd problémáival foglalkozott. megemlítette, hogy a nagyszabású rekonstrukció, a gyártelep műszaki fejlesztése több évig tart, s közben a mindennapi feladatokkal is meg kell birkóznunk. az elmúlt év nem minden vonatkozásban sikerült a legjobban, az acélmű több mint kilencezer tonnával maradt adósa a népgazdaságnak. ezt sokan csak a rekonstrukció okozta nehézségekkel magyarázzák, holott a beruházási munka jobb megszervezésével, a hibák jórészt megelőzhetők volna. a tapasztalatokból levonják a szükséges következtetést. az üzemben dolgozó tehetséges munkás-, mérnök- és technikusgárda összefogásával akarják elérni, hogy többé ne ismétlődjenek meg a régi hibák. kérte a kohó- és gépipari minisztériumot, a külkereskedelmi-, valamint az építésügyi minisztériumot: gondoskodjanak a kisegítőberendezések pontos szállításáról, az építési munkák időbeni elvégzéséről, hogy a rekonstrukció területhez hasonlóan megvalósulhasson.

a költségvetést elfogadta és elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

18.59

-29-

MW

/megkezdődött... 27. folyt./- szb

móricz virág pest megyei képviselő a kulturális ágazat néhány fontosabb előirányzatával foglalkozott.

- a kultúra minden munkása örömmel nyugtázza, hogy országunk jövendővel szembeni 27 százalékat - 22,5 milliárd forintot - az egészségügy, a szociális ellátás, a népművelés, a művészetek fejlesztésére költött. e jelentős összeget mind több helyen tetézik meg, egészítik ki a társadalmi munkások, akik szabadidejükben is szívesen, szeretettel foglalkoznak a közösség dolgaival. a társadalmi összefogás erejét jól példázza, hogy 1961-ben állami erőből 600, társadalmi munkával és állami támogatással 167, kizárólag társadalmi összefogásból pedig 65 új tanterem épült. vas megye körmendi járásában azért nincs már iskolaprobléma, mert négy falu összefogott és szép, modern iskolát emelt. dunabogdányban ugyancsak valóságos iskolapalotát építettek, tótfaluban egészségház, szabócs megye községeiben pedig 54 korszerű tanterem dicséri a társadalmi aktivisták kezemunkáját.

- javul, szépül az élet, könnyebbedik a paraszti munka - érthető tehát, hogy égető szükségük van a községeknek művelődési otthonokra, kulturházakra is. a művészetek új falusi hajlékainak építéséhez szintén százazrekkel, milliókkal járulnak hozzá a kisebb-nagyobb járások, falvak közösségei. állami szerveink segítsék kezdeményezéseiket, támogassák szép és nemes vállalkozásukat. - s ha a művelődési ház rovaton szereplő 74 millió forintot jól osztjuk be, oda adunk belőle, ahol legsürgetőbb az igény, újabb nagy lépést teszünk a földek emberei kulturális színvonalának emeléséért.

az 1962. évi állami költségvetést elfogadta és elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

18.38

- 28 -

18.38

MW

/megkezdődött... 28. folyt./- szb

nagy károly békés megyei képviselő hangsúlyozta:

- a költségvetés körültekintő, gondos munka eredménye, s az előirányzott bevételek és kiadások második ötéves tervünk irányelvein alapulnak. a javaslat méltó arra, hogy egész népünk költségvetésének nevezzük. örömmel láttam, hogy a tervezetben, államháztartásunk gazdálkodásában jelentőségüknek megfelelő helyet kaptak termelőszövetkezeteink, szocialista nagyüzemeink, s azt is jónak tartom, hogy külön rovatot nyitottak a ma még gyenge, de biztató jövő előtt álló közös gazdaságok támogatására.

nagy károly a továbbiakban az állategészségügy feladataival foglalkozott. az állategészségügy további javítása - hangoztatta - nem csupán pénzügyi kérdés. valamennyi érdekelt összefogásával, felelősségteljes, gondos munkájával el lehet érni, hogy a falu több húst, zsírt adhasson a városnak.

a költségvetést elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

nagy zoltán borsod megyei képviselő szűkebb hazája, ózd problémáival foglalkozott. megemlítette, hogy a nagyszabású rekonstrukció, a gyártelep műszaki fejlesztése több évig tart, s közben a mindennapi feladatokkal is meg kell birkóznunk. az elmúlt év nem minden vonatkozásban sikerült a legjobban, az acélmű több mint kilencezer tonnával maradt adósa a népgazdaságnak. ezt sokan csak a rekonstrukció okozta nehézségekkel magyarázzák, holott a beruházási munka jobb megszervezésével, a hibák jórészt megelőzhetőek volna. a tapasztalatokból levonják a szükséges következtetést. az üzemben dolgozó tehetséges munkás-, mérnök- és technikusgárda összefogásával akarják elérni, hogy többé ne ismétlődjenek meg a régi hibák. kérte a kohó- és gépipari minisztériumot, a külkereskedelmi-, valamint az építésügyi minisztériumot: gondoskodjanak a kisegítőberendezések pontos szállításáról, az építési munkák időbeni elvégzéséről, hogy a rekonstrukció területről megvalósulhasson.

a költségvetést elfogadta és elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

18.59

-29-

MW

/megkezdődött.... 29. folyt./- szb

az elnöklő rónai sándor javaslatára az országgyűlés úgy határozott, hogy legközelebbi ülését február 17-én, szombaton délután 10 órai kezdettel tartja. az ülés napirendje: az 1962. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása, valamint az interpellációk.

x x x

a délutáni ülésen résztvett apró Antal, a minisztertanács elnökhelyettes, Czottner sándor nehézipari miniszter, Ajtai Miklós, az országos tervehivatal elnöke is. /mti/

--

19.00

- 30 -

- v é g e -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest I., Fém utca 5-7. Telefon: 150-490, 359-890

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1962. február 17.

bb 1. a gépek jobb kihasználásával, fokozott anyagtakarékossággal, műszaki fejlesztéssel törekszenek az ideai tervek teljesítésére az április 4. gépgyárban

i tó/tr-lm vg

1962. február 17.

az április 4. gépgyárban az idén mintegy 12 százalékkal több készáru, exportra pedig majdnem 14 százalékkal több erőművi berendezést kell termelnie, mint tavaly. a gyárban még a múlt évről is van adóssága, - elmaradt az exporttervvel - ezért a tavalyinál alaposabban készültek fel erre az évre. mindenekelőtt megszigorították a létszámgarádkodást.

az önköltség csökkentésére a gyár szerkesztési főosztályának dolgozói konstrukciós módosításokkal, korszerűbb méretezéssel és elfekvő anyagok felhasználásával kétfélmillió százezer forint megtakarítását tervezik. a szovjetunióban tett tanulmányutat is „forintosítják”, a gyár szakemberei. az ott szerzett tapasztalatok alapján a hőkicserélő edények hőátadó felületének korszerűbb méretezésével egymillió forint értékű anyagot takarítanak meg.

szervezési intézkedéseken kívül műszaki fejlesztéssel segítik a termelés növelését és az önköltség csökkentését. üzembe állítanak két öntvénytisztító gépet és a központi lemezleszabó üzemben megvalósítják a zártciklusú termelést. ugyancsak ezévből elkészül a gyár, s egyben az egész gépipar, első izotóplaboratóriuma, amely lényegesen javítja a minőségellenőrzést. ugyancsak az öntődei technológiai eljárások színvonalának emelésére az év végéig három új homokkeverőt és négy formázó gépet állítanak munkába. /mti/

--

bb 2. megkezdik az 1. kerületben az ifjúság a szocializmusért mozgalom jelvényeinek kiosztását - több mint 312.000 forint megtakarítás, 57.000 társadalmi munkóra a múlt évben

i lv/sze-lm sr

1962. február 17.

az 1. kerületi üzemekben a kiszervezetek a napokban taggyűléseken, ifjúsági gyűléseken, egyes üzemekben pedig összevont párt- és kis-taggyűléseken osztják ki az ifjúság a szocializmusért mozgalom jelvényeket azoknak a fiataloknak, akik a mozgalom négy követelményét teljesítették.

/folyt.köv./

- 1 -